

# سەلەفەت و مۆدیلیکی تری بیدعه!!

منتدی اقرا التفافی

[www.iqra.ahlamontada.com](http://www.iqra.ahlamontada.com)

نوسینی  
علی محمد هیرویی

منتدى اقرأ الثقافي

*[www.igra.ahlamontada.com](http://www.igra.ahlamontada.com)*

# سەلەفیت و

## مۆدیلیکی تری

### بیدعه!!

نوسینی: علی محمد هیرویی

۱۴۳۵ک

۲۰۱۴ز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ناوی کتیب

سهله نیت و میز دینکی تری بیدعه

ناوی نویسنده

علی محمد احمد

تیراؤ

۱۰۰۰ دانہ

ژمارہ سیارہ ن لہ لایہ ن بدروپہ رایہ تی کتیب خانہ کشتی یہ گان

(۱۳۲۳)

سال چاپ

۲۰۱۴

چاپ و تہ جلیدی پی نوی

## پیشکەش کردن

\* ئەم کتێبه پیشکەشه به هەر موسلمانێکی خوشەویست که به شیوهیهکی دروست شوێن سەلهفی صالحی ئەم نۆمهته دهکهوێت و شوێنکهوتنی سەلهفی نۆمهت تهنها نه ناوی سەلهفی و پێشی درێژ و پانتۆلی کورتدا کورت ناکاتهوه!!

\* پیشکەشه به و گەنجە خوشەویستانە ی که عاشقی سوننهتی پیغمبەرن ﷺ و عەودانن بۆ دۆزینهوهی ڕیگایهکی راست بۆ ئەوهی ئەڕێیهوه وەکو سەلهفی صالح سوننهتهکانی پیغمبەرن ﷺ جێبهجێ بکەن.



## پیشہ کی

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا مَنْ  
يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ  
وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ۔

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ  
مُسْلِمُونَ﴾ (آل عمران: ۱۰۲)

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ  
مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ  
بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (النساء: ۱)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ  
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِغِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا  
عَظِيمًا﴾ (الأحزاب: ۷۰-۷۱)

أما بعد:

خودای گەوره شاهیده تا نیستا نه ئەندامم له هیچ حیزبێکدا، وه نه پەيوەستم به هیچ پێرهو طەریقەتیکەوه، بەلام هەر کەسێک بلیت: (لا إله إلا الله، محمد رسول الله) ئەوه من خوشم دەوێت، وه هەر کەسێکیش دژی ئەم ووشانه نیش بکات رقم لێبەتی، وه ئەم کتێبە ی لەبەر دەستی بەرێژیشان دایه نه بۆ ئەستۆ پاکی حیزب و گروپ و پێرهو و طەریقەتێک نوسراوه، وه نه بۆ دژایەتی هیچ گروپ و حیزب و پێرهوێکی تر، بەلکو تەنها چەند پونکردنەویدیەك و خستنه روی چەند راستیەكە که پێویستە موسلمانان بیزانن، جا بیروکە ی نوینی ئەم کتێبە لەووه سەرچاوهی گرت، کاتیەک سەیری کتێب و نوسین و کەناله کانی سەلفیەکانم دەکرد، دەم بینی بەراستی زۆر به بێ ویژدانی زەمی حیزب و گروپ و پێرهو و طەریقەتەکانی تری نیسلامیان دەکرد، بەشیویدیەك حەقی رەهایان به خویان داوو و ئەوانی بەرامبەریشیان هەموویان به مبتدع و لادەر له شارێی نیسلام ئەژمار دەکرد، جا من لەم کتێبە بچکولانە ی بەر دەستی ئێوه ی بەرێژدا دەمەهوێت بلیتم، خوێنەری بەرێژ: دەبێت بزانی که حەقی رەها تەنها لای خودای پەروردگارە، جگه له ئەو زاتە هیچ

که‌سیک نابیت لافی حقی ره‌ها لیبدات و به‌رام‌به‌ره‌کانیشی به‌ره‌هایی به بیدعه و بیدعه چی بزانیّت، ده‌بیت نه‌وه بزانیّت ته‌نها خودای به‌روه‌ردگار صیفه‌تی که‌مالی هه‌یه و جگه له نه‌و هیچ که‌سیک و گروپیک نه‌م صیفه‌ته‌یه‌ی نیه و نابیت بۆ خویشی به‌ره‌وا ببینیّت، وه ده‌بیت بزانیّت نه‌گهر مه‌زه‌هب و حیزب و طه‌ریقه‌ته‌کانی تری ئیسلام بیدعه و بیدعه چی بن نه‌وه بیگومان سه‌له‌فیه‌کانی نه‌م‌روش پشکی شیریان له بیدعه و بیدعه چیه‌تی به‌رکه‌وت‌وه، به‌لام نه‌وان به‌ مۆد‌تلیکی تر و له‌ژیر په‌چه‌ی روه‌روبو‌نه‌وی بیدعه‌دا بیدعه‌کانی خو‌یانیان شارد‌وته‌وه، جا بۆ چونه ناو باسه‌که‌م سه‌ره‌تا پیت‌ناسه‌ی بیدعه ده‌که‌ین و پاشان چهند بنچینه و مقدمه‌یه‌ک باس ده‌که‌ین که سه‌له‌فیه‌کان له‌سه‌ر نه‌م بنچینه و مقدمانه کرده‌وه‌کانی موسلمانان به بیدعه داده‌نین پاشان هه‌مان نه‌و بنچینه‌و مقدمانه له‌سه‌ر خو‌یان جی‌به‌جی ده‌که‌ین . ان شاء الله.

زانایانی نه‌هلی سونه‌ت و جه‌ماعه بیدعه ده‌که‌ن به‌ دوو به‌شه‌وه: بیدعه‌ی چاک و بیدعه‌ی خراب ، وه پیت‌ناسه‌ی بیدعه‌ی خراب به‌وه ده‌که‌ن که: بریتی له‌هه‌ر شتی‌ک که له دوا‌ی پت‌غه‌مبه‌ری خودا ﷻ دا له دیندا دابه‌ینریت و هیچ به‌لگه‌یه‌کیشی نه‌بیت له به‌لگه‌کانی (مصادری تشریعی



نیس‌لامی) وه یاخود دژ بوه‌ستیت له‌گه‌ل یه‌کیک له به‌لگه‌کانی مصادری  
تشریعی نیس‌لامی که بریتین له: قورن‌ان و سوننه‌ت و إجماع و قیاس و  
استحسان و استصحاب و مصالح مرسله و عورف و عاده‌ت و قه‌ولی  
صحابی و سد الزرائع و شرع من قبلنا.

به‌لام ه‌ر کرده‌ویه‌کی چاک دابه‌ینریت و پیشتیوانیشی ه‌بیّت له  
(مصادر تشریع اسلامی) نه‌وه پیتی ده‌گووتریت: بیدعه‌ی چاک، نه‌مه‌ش  
به‌به‌لگه‌ی فەرمووده‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ که فەرموویه‌تی: (مَنْ أَخَذَ فِي  
أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ) برخاری ئیزاریه‌ته‌ر، واتا ه‌ر که‌سیک کرده‌ویه‌ک  
دابه‌ینیت و فەرمانی خودا و پیغه‌مبه‌ری ﷺ له‌سه‌ر نه‌بیّت و هیج  
بنچینه‌یه‌کی نه‌بیّت له‌ شرعدا نه‌وه ر‌ه‌ت ده‌کریت‌ه‌وه. پیشه‌وا ابن ره‌ج‌ه‌ب  
رحه‌ الله ده‌فەرموویت: ئەم فەرمووده‌یه مه‌فهومی موخاله‌فه‌که‌ی نه‌وه  
ده‌گه‌یه‌نیت که ه‌ر کرده‌ویه‌ک دابه‌ینریت و به‌لگه‌و پشتیوانی ه‌بیّت له  
شرعدا نه‌وه وەرده‌گیریت.

علی عمد هیرتی

وه پیتشه‌وا ابن حجری عه‌سقه‌لانی رحمه الله ده‌فرموویت: نه‌و کرده‌وانه ده‌گریته‌وه که هیچ به‌لگه‌یه‌کیان نیه له‌شه‌رعدا نه له روی گشتیه‌وه، وه نه له روی تاییه‌تیه‌وه. (نوع الباری: ۳۱۲/۱۲)

وه پیغه‌مبه‌ری خودا ﷺ فرموویه‌تی: (مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً كَانَ لَهُ أَجْرُهَا وَأَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أَجْورِهِمْ شَيْئًا، وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وِزْرُهَا وَوِزْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئًا) (مسلم گنجاویته‌وه) واتا: هر که‌سیک سوننه‌تیک و کرده‌وه و رپه‌ویکی جوان دابه‌ییت له نیسلامدا، نه‌وه خیری خوشی و خیر نه‌و که‌سانه‌شی بۆ ده‌نوسریت که له دوا‌ی خوی نی‌شی پی‌ده‌که‌ن، بۆ نه‌وه‌ی له خیری هیچ کامی‌کی‌شیان که‌م بیته‌وه، وه هر که‌سیک سوننه‌ت و کرده‌وه و رپه‌ویکی خراب دابه‌ییت، نه‌وه خراپه‌ی خوشی و نه‌و که‌سانه‌شی بۆ ده‌نوسریت که له دوا‌ی خوی کاری پی‌ده‌که‌ن، بۆ نه‌وه‌ی له خراپه‌ی هیچ کامی‌کی‌شیان که‌م بیته‌وه.

به‌لام برایانی سه‌له‌فی پیناسه‌ی بی‌ده‌ه به‌وه ده‌که‌ن که بریتیه: له هر کرده‌وه‌یه‌ک که له دوا‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ و هاوه‌لان داهیترا‌ییت و هیچ

بدلگه‌یه‌کیشی نه‌بیّت له‌ قورئان و سوننه‌ت - یاخود له‌ قورئان و سوننه‌ت  
 ناماژه‌ی پینه‌کرا بیّت - و بدریته‌ پالّ دین، وه‌ له‌سه‌رده‌می پیغه‌مبه‌ر ﷺ و  
 هاوه‌لان زه‌مینه‌ له‌بار بویّت و داخوایشی هه‌بوو بیّت بوّ نه‌نجام درانی  
 به‌لام نه‌نجام نه‌درا بیّت.

وه‌ یه‌کێک له‌ مه‌لای سه‌له‌فیه‌کان کاتێک له‌ که‌نالی ناموژگاری غونه‌ی  
 بوّ نه‌م پیناسه‌یه‌ ده‌هینایه‌وه‌ ده‌یگوت: بوتمونه‌ مه‌لودی پیغه‌مبه‌ر ﷺ:

- نایا داهینراوه‌ یان نا؟ وه‌لام: به‌لێ داهینراوه‌.

- نایا ده‌دریته‌ پالّ دین یان نا؟ وه‌لام: به‌لێ ده‌دریته‌ پالّ دین.

- نایا له‌ هیچ‌ نایه‌ت و فهرمووده‌یه‌کدا ناوی هاتوه‌ و ناماژه‌ی پیکراوه‌؟  
 وه‌لام: نه‌خێر.

- نایا له‌سه‌رده‌می سه‌له‌فدا زه‌مینه‌ له‌بار بووه‌ بوّ نه‌نجامدانی؟ وه‌لام:  
 به‌لێ.

- نایا سه‌له‌ف کردوو یانه‌؟ وه‌لام: نه‌خێر.

- نایا خه‌لکی به کاریکی چاکی ده‌زانن یان نا؟ وه‌لام به‌لی به کاریکی چاکی ده‌زانن.

- نایا پیغه‌مبەر زانیویه‌تی نهم کاره چاکه یان نا؟ دوو وه‌لامی هه‌یه: یه‌که‌م/ که بلتی زانیویه‌تی " نیمه‌ده‌لین: نه‌ی بو‌ نه‌یکردوه‌و نو‌مه‌ته‌که‌شی لی‌ ناگادار نه‌کردوته‌وه، که‌واتا: خیانه‌تی له پیغه‌مبهرایه‌تیه‌که‌ی کردوه‌و!! دووهم/ که بلتی نه‌خیر نه‌یزانیوه، نه‌وه کافر ده‌بیت، چونکه صیفه‌تی جه‌ل ده‌ده‌یته پال پیغه‌مبەر وه‌ خوت پی‌ له پیغه‌مبەر زاناره له کاتی‌کدا نه‌وه وه‌حیشی بو‌ هاتوه،

که‌واتا: مه‌لود کاریکی خراپه، نه‌گهر خراپ نه‌بوايه پیغه‌مبەر ده‌یکردو نو‌مه‌ته‌که‌شی لی‌ ناگادار ده‌کردوه‌و سه‌له‌فی صالحیش ده‌یانکرد! نیمه‌ش له‌سهر هه‌مان نهم بنچینه و موقه‌دیانه‌ی نه‌وان شیکاری بو‌ ناوی سه‌له‌فی و مه‌زه‌به‌ی سه‌له‌فیه‌کان ده‌که‌ین و ده‌لین:

\* نایا بانگه‌شه بو‌سه‌له‌فیه‌ت و مه‌زه‌به‌ی سه‌له‌فیه‌ت داهیتراوه یان نا؟

وه‌لام: به‌لی داهیتراوه و بو‌ یه‌که‌عجار نهم وو‌شه‌یه دوا‌ی داگیر کردنی میسر له لایهن به‌ریتانیه‌که‌نه‌وه له سالی ۱۸۸۲ز به‌کار هاتوه.

\* نایا سه‌له‌فیهت ده‌دریته پالّ دین؟ وه‌لام: به‌لیّ ده‌دریته پالّ دین و خو‌یان به‌راست‌ترینی فیرقه‌ی موسلمانان ده‌زانن.

\* نایا له‌هیچ نایه‌ت و فهرمووده‌یه‌کدا خودا و پیغه‌مبهره‌ی  
فهرماغان پیده‌که‌ن سه‌له‌فی بین، وه‌یاخود خودا و پیغه‌مبهره‌که‌ی  
نهم نوممه‌ته‌یان به‌نوممه‌تیکی سه‌له‌فی ناو بردووه؟ وه‌لام: نه‌خیر.

\* نایا له‌سهرده‌می سه‌له‌ف زه‌مینه‌له‌بار بووه و داخوازی هه‌بووه بوّ  
نه‌وه‌ی مه‌زه‌به‌یک په‌یدا ببیت به‌ناوی سه‌له‌فی؟

وه‌لام/ به‌لیّ: له‌زۆر کاتدا داخوازی هه‌بووه بوّ نه‌وه‌ی له‌ناو  
موسلمانانی پیشینه‌ی نوممت گروپ‌یک په‌یدا ببیت به‌ناوی سه‌له‌فی و  
بانگه‌شه‌ بکه‌ن بوّ گه‌رانه‌وه بوّ پیشینه‌کانی خو‌یان، وه‌که‌ سهرده‌می  
فیتنه‌ی نیوان هاوه‌لان و شه‌هید کردنی پیشه‌وا عثمان رضی الله عنه و په‌یدا  
بوونی خه‌واربج و قه‌دریه‌کان و... وه‌زه‌مینه‌ش له‌بار بووه.

❖ نايە لەگەڭ بۈۋى داخۋازى و زەمىنەى لەبارىش ھىچ كەسەك ھات  
لە سەردەمى پېشىنەى ئومەت بلىت: مەن سەلەفەم يان گروپ و فېرقەيەك  
دروست بىكات بە ناۋى سەلەفەت و بانگەشەى بۆ بىكات؟ ۋەلام: نەخىر.

❖ نايە خەللى سەلەفەت بە كارىكى خىر و چاك دەزانن يان خراب؟  
ۋەلام/ بىنگومان بە چاكى دەزانن، نەگەر بە چاكىيان نەزائىبىيە دۋاى  
نەدەكەۋتن،

❖ نايە پېغەمبەر ﷺ بەم كارە چاك و خىرەى زانىۋە يان نا؟ دوو  
ۋەلامى ھەيە:

يەكەم/ كە بلىت: بەلى، تېمەش دەلىن: نەى بۆ پېغەمبەرى خۇدا ﷺ  
ئومەتەكەى لەم كارە چاكە ناگادار نەكردۋتەۋە نەفەرمۈۋە بېچۈتە ناو  
خىزب و مەزھەبى سەلەفەيەكانەۋە، كەۋاتا پېغەمبەر ﷺ خىيانەتى كىرۋە  
لە راگەياندىنى نەم دىنە!!

دوۋەم/ كە بىللى نەخىر نەزائىۋە، نەۋە كافىر دەبىت، چۈنكە چۈن  
كارىكى خىر ھەبىت پېغەمبەرى خۇدا ﷺ نازىنپت، نەۋە تۆ صېفەتى

\_\_\_\_\_ على عهد هيرزى

نەزانى دەدەھىتە پال پىغەمبەر ﷺ لە كاتىكدا لەلەين خوداوە وەحى بو  
دەيت ، كەواتا تۆ ئەم نەزانیە دەدەھىت پال خوداش، نعوذ باللە.

دەر ئەنجام / جا ئەگەر مەزھەبى سەلفەفەت باش بوايە ئەو لە قورئان  
و سوننەتدا ناويان دەھات و پىغەمبەرىش ﷺ نىمەى لى ئاگادار  
دەکردەو پىشینیەى ئومەتیش حیزب و مەزھەبىکیان دروست دەکر بە  
ناوى سەلفەفەت، جا كە نەیانکردووە بەلگەيە لەسەر ئەوێ كە ناو لەخۆ  
نان بە سەلفەفى و مەزھەبى سەلفەفەت بىدعەيەكى خراپە.

جا بەپشتیوانى خودا نىمە ئەم بنجینانە و مقدماتە زیاتر ڤون  
دەكەینەو و لە چەند جىباسىكدا ڤونى دەكەینەو و دەیسەلمىنین كە  
بانگەشە بو سەلفەفەت و ناو لە خوتان بە سەلفەفى و مەزھەبى  
سەلفەفەت بىدعەيەكى خراپە ، وە سەلفەفەت تەنها بە دروشم نىە بەلكو  
کردارى گەرەكە، وە بەشيك لە بىدعەكانى ئەم سەلفەفیانە باس دەكەین.



جیب‌بازی یه که‌م/خودای گه‌وره جل جلاله ناوی نهم توممه‌ته‌ی

پیغهمبه‌ری ﴿﴾ نه‌بردووه به توممه‌تیکی سه‌له‌فی“

به‌ل‌کوو به‌چه‌ندین ناوی تر ناوی بردووه، له‌وانه:

۱- خودای گه‌وره نهم توممه‌ته‌ی ناو بردووه به موسلمان - مسلم -

خودای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌مویت: ﴿هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ﴾ (الحج:

۷۶) واتا: خودای گه‌وره پیشت‌ر ناوی ئی‌وه‌ی ناوه به موسلمان، وه له‌م

قورنانه‌شدا به‌هه‌مان شی‌وه به موسلمان ناوی بردوون. جا لی‌رده‌ا خودای

گه‌وره نافه‌رموویت: (هو سَمَّاكُم سلفیین) به‌ل‌کو ده‌فه‌رموویت: ﴿هُوَ سَمَّاكُمُ

الْمُسْلِمِينَ﴾ نه‌و ناو نانه‌ش ناو نانی خودایه بو توممه‌تی نی‌سلام!!

۲- المؤمن: خودای په‌روه‌ردگار له‌چه‌ندین جی‌گادا ئی‌مه‌ی به (یا ایها

الذین آمنوا، وه ایها المؤمنون...) بانگ کردووه، بو غونه: خودای گه‌وره

ده‌فه‌رموویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ

يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ

يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ

مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ المائدة: ۵۴. واتا: نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی



باوه‌پرتان هیتاوه هەر که‌سیک له ئیتوه له ئیمان ویاوه‌په‌که‌ی پاش‌گه‌ز  
 بییته‌وه ته‌وه هەر خۆی زه‌ره‌ر ده‌کات، چونکه‌ خودای گه‌وره له جی‌گای  
 نه‌وان گه‌لێک و خه‌لکانێک دیتیته‌ کایه‌وه که باوه‌پرنکی دامه‌زراویان  
 هه‌یه و خودا خوشی ده‌وێن و نه‌وانیش خودایان خوش ده‌وێت، هه‌روه‌ها  
 ملکه‌ج و فه‌رمانبه‌ردار و دلسۆزن به‌رامبه‌ر موسلمانان، وه سه‌ر بلند و  
 ده‌رون به‌رز به‌رامبه‌ر بیباوه‌پان، وه له پیناوی خودادا هه‌ول و تیکۆشان  
 ده‌که‌ن و ده‌جه‌نگن و له لۆمه‌ی لۆمه‌کارانیش ناترسن، ته‌مه‌ش فه‌زل و  
 ریزێ تایبه‌تی خودایه ده‌یبه‌خشیت به هەر که‌سیک که خۆی بیهه‌وێت و  
 شایسته‌ بیت، وه خودای گه‌وره‌ش فراوان گیر و زانایه به هه‌موو نه‌ینی  
 و ناشکرایه. وه خودای گه‌وره ده‌فه‌رموویت: ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا  
 الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ البقره: ۸۲. واتا:  
 نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌پریان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکه ده‌که‌ن ، نانه‌وانه  
 نیشته‌جێی به‌هه‌شتن و به هه‌تا هه‌تایی تییدا ده‌می‌ننه‌وه.

جا لێره‌دا خودای گه‌وره نه‌یفه‌رموه‌: (والذین قالوا إنا سلفیا..) واتا:  
 نه‌وانه‌ی ده‌لێن ئێمه سه‌له‌فین و ته‌نها سه‌له‌فیه‌کان نه‌هلی به‌هه‌شتن  
 به‌لکو ده‌فه‌رموویت: (والذین آمنوا..) نه‌وانه‌ی باوه‌پدارن، باوه‌پداریش

سهله فیش و جگه له سهله فیه کانیش ده گریته وه و خو جیا کردنه وهی ناویت.

۳- أمة وسطا: خودای پهروهردگار نهم نومه تی به میانپهرو (وسطاً) ناو بردووه و ده فهرموویت: ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾ بقره: ۱۴۳ و اتا: بهم شیویه نیه وه مان گیرپه به نومه تیکی ناوه ند گیر و میانپهرو.

۴- خير الأمة: خودای پهروهردگار ده فهرموویت: ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ آل عمران: ۱۱۰ و اتا: به پاستی نیوه چاکترین نومه تیکن که بو سودی خه لکی هیتراونه ته مهیدان ، چونکه بانگه واز ده کهن بو چاکه و نکوئی ده کهن له خراپه و باوه پریکی دامه زراو به خودا ده هیتن.

۵- الحنفية السمحة: دینی لیبوردهی و لاری له پوچ: پیغه مبهری خودا ﴿فَهَرْمُوِيه تِي﴾: (بُعِثْتُ بِالْحَنِفِيَّةِ السَّمْحَةِ) (احمد گپزایه ته وه) و اتا: خودای گه وه منی ناردووه به دینی لیبوردهیی و لاری له پوچ و خراپه کاری.

جا نه مانه ی رابران چهند ناویکی نومه تی نیسلام بوون له قورپانی پیروژ و سونه تی پیغه مبهردا ﴿وَهْ﴾ له قورپانی پیروژدا هیچ ده قیکمان نیه که خودای گه وه به فهرموویت: (کنتم أمة سلفاً وه یان کونوا سلفیاً)

جا ئەگەر ھېچ دەقيكەن نەبىت لە قورائاندا تومەتى ئىسلام بە تومەتلىكى سەلەفى ناو بىات“ ئايا سەلەفىيە دەق رەۋەكان ئەم ناۋەيان لەكوپوھ ھىناۋە؟ چونكە كاتىك لەگەن براپەكى سەلەفى قسە دەكەيت ۋە ياخود برا سەلەفىيەكان كاتىك لە كەنالىكى پراگەيانندن دەرەكەون“ زۆر جەخت دەكەنەۋە لەسەر دەق، بەرامبەرەكەيان ھەر شتىك بلىت“ پىيى دەلئىن: بەلگەيەكەن بو بىنە لە قورئان و سوننەت!! نىمەش لىرەدا ھەمان پىرسىار و ھەمان داۋا لە برا سەلەفىيەكان دەكەين و دەلئىن: برايانى سەلەفى ئايا ئىۋە بەلگەتان چىيە كە ناۋتان لە خوتان ناۋە سەلەفى؟ ئەگەر ئىۋە بەراستى لەسەر حەقن و بانگەشە بو حەق دەكەن و دىفاع لە سوننەت دەكەن و دژى بىدعەن“ دەفەرموون تەنھا بەلگەيەكەن بو بىنن كە لە قورائاندا خوداى گەۋرە بىفەرمويت: ئىۋە سەلەفى بن !! بىگومەن دەستەن ناكەۋىت، كەۋاتا ئەۋ ناۋەى ئىۋە بىدعەيە ، لە ژىر ناۋى بىدعەشرا بانگەشە بو سوننەت ناكىت، چونكە: ۋەك خوتان دەفەرموون: لەھەر شوئىنك بىدعەيەك ھەبىت لەۋى سوننەت فەوتىنراۋە و مەرتىندراۋە!!



جیباسی دووهم/ هیچ ده‌قیگمان له سوننه‌تیش دا نیه

بفهرموویت: سه‌له‌فی بن!!

هه‌روه‌ك چۆن له قورئاندا هیچ ده‌قیگمان نه‌بوو كه به نیتیه  
بفهرموویت: ده‌بیئت سه‌له‌فی بن“ به‌هه‌مان شیوه له فهرمووده‌كانی  
پیتغه‌مبه‌ریشدا نه‌هاتوو كه نه‌م نومه‌ته‌ی به نومه‌تیکی سه‌له‌فی ناو  
بردیئت، وه له هیچ فهرمووده‌یه‌كدا نه‌هاتوو پیتغه‌مبه‌ری خودا ﷻ  
فهرمانان پیتبكات به‌وه‌ی سه‌له‌فی بین، وه كاتیک پیتغه‌مبه‌ری خودا ﷻ  
باسی ناشوب و فیتنه‌كانی ناو نومه‌ته‌كه‌ی ده‌كات“ فهرمانان پیتناكات  
بوّ نه‌وه‌ی ببین به سه‌له‌فی، به‌لكو فهرمانان پیده‌كات به‌وه‌ی كه  
له‌گه‌ل(سواد الأعظم و جماعة)واتا: زۆرینه‌ی موسلمانان دابین:

« نه‌نه‌سی كوری مالك ﷺ ده‌فهرموویت: گویم له پیتغه‌مبه‌ری  
خودا ﷻ بوو ده‌یفهرموو: (إِنَّ أُمَّتِي لَا تَجْمَعُ عَلَى ضَلَالَةٍ ، فَإِذَا رَأَيْتُمْ  
إِخْتِلَافًا فَعَلَيْكُمْ بِالسَّوَادِ الْأَعْظَمِ) (پیشوا ابن ماجه گه‌راویته‌وه)واتا: بیگومان  
هیچ كاتیک نومه‌ته‌كه‌م له‌سەر گومرایی كوّ نابنه‌وه، جا كاتیک كیشه‌و

جیارایی و ناشوبتان بینی له ناو نومه‌تدا“ نه‌وه بچنه پال زۆرینه‌ی  
 موسلمانانه‌وه. بێ‌گومان نیت‌شاش سه‌له‌فیه‌کان که‌مینه‌یه‌کی زۆر  
 که‌مینه‌ن له کوردستان و جیهانی‌شدا، وه به زۆری له چهند وولاتی‌کی  
 خه‌لیج دا بوونیان هه‌یه، هه‌موو می‌ژوو ناسیت‌کیش ده‌زانیت که زۆرینه‌ی  
 وولاتانی خه‌لیج له ژێر چاوه‌دیری نینگلیز و له پاداشتی پازیونیان به  
 بوونی ده‌وله‌تی ئیسرائیلی جوله‌که له خاکی ئیسلامدا دروست بوون!!  
 (بروانه بز کتییی پوتی عه‌لمانیه‌ت له مه‌بنه‌تی گه‌لی کورد: ۱۲۹)

﴿ پیغه‌مبه‌ری خودا ﷺ ﴾ فه‌رموویه‌تی: (عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ فَإِنِ اللَّذِّبَ  
 لَا يَأْكُلُ مِنَ الْقَنَمِ إِلَّا الْقَاصِيَةَ) (پیشمرا أبو داود گێڕاویه‌ته‌وه (حسن) واتا: ناگادار  
 بن له گه‌ل کۆمه‌لی موسلماناندا بن، چونکه گورگ نه‌و مه‌ر ده‌خوات که  
 له گاگه‌ل دا‌براهه. وه‌ک له فه‌رمووده‌ی یه‌که‌میشدا با‌سمان کرد بێ‌گومان  
 سه‌له‌فیه‌کان زۆرینه‌و کۆمه‌لی موسلمانان نین.

﴿ حوزه‌یفه‌ی کو‌ری یه‌مان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ﴾ ده‌فه‌رموویت: خه‌لکی پرسیاریان  
 له پیغه‌مبه‌ر ده‌کرد چی خێره، به‌لام من پرسیارم لێ‌ده‌کرد: چ شتیک  
 خراپه بو‌ نه‌وه‌ی خۆی لێ‌پارێزم، لێم پرسى نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خودا ﷺ



ئێمە لە سەردەمی نەفامیدا بووین کە سەردەمیکی خراب بوو، بەلام  
خودای گەوره ئەم چاکەیی لە گەڵ کردین و دینی ئیسلامی بۆ ناردین،  
ئایا دواي ئەم خێر و چاکەییە خرابە دێتەوه..... قال: (نعم دُعَاةُ عَلٰی  
أَبْوَابِ جَهَنَّمَ مَنْ أَجَابَهُمْ إِلَيْهَا قَذَفُوهُ فِيهَا، قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ صِفْهُمْ  
لَنَا قَالَ: هُمْ مِنْ جِلْدِنَا وَتَعْكَلُونَ بِالسِّنِّتِ، قُلْتُ فَمَا ثَأْمُرِي إِنْ  
أَدْرَكَنِي ذَلِكَ قَالَ: تَلْزِمُ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ وَإِمَامَهُمْ، قُلْتُ: فَإِنْ لَمْ يَكُنْ  
لَهُمْ جَمَاعَةٌ وَلَا إِمَامٌ قَالَ: فَاَعْتَزِلْ بِلِكَ الْفِرْقِ كُلِّهَا وَلَوْ أَنْ تُعْضُ بِأَصْلِ  
شَجَرَةٍ حَتَّى يَدْرَكَكَ الْمَوْتُ وَأَنْتَ عَلَى ذَلِكَ) (پێشەوا بوخاری گێڕاویەتەوه)  
واتا: بەئێ ئێمە چاکەییە خرابە دێتەوه، خرابە کەش ئەوێهە:  
بانگخوازانی ئێک لە سەر دەرگای دۆزەخ وەستاو، هەرکەسێک وەلامیان  
بداتەوه و دوايان بکەوێت ئەوه دەبخەن ناو دۆزەخەوه، منیش گووتم: پێم  
بناسێنە ئەوانە کێن؟ فەرمووی: ئەوانە کەسانێک وەك ئێمە خۆیان بە  
موسلمان دەزانن و بە زمانی ئێمە - قورئان و سوننەت - قسە دەکەن،  
گووتم: ئەگەر گەشتە ئەم سەردەمە چی بکەم؟ چ فەرمانی ئێک  
پێدەکەیت؟ فەرمووی: لە گەڵ کۆمەڵی موسلمانان و پێشەوايەکیان  
دابە، گووتم: ئەگەر کۆمەڵی موسلمانان نەبوو و پێشەواشیان نەبوو چی

بەكم؟ فەرموۋى: ۋاز لە ەموو گروپ و گروھەكان بىتە و مەچۆ پال  
 ەپچان، نەگەر بىت و بەم ەۋىە ەتە دەشمەت ەەر قەپ لە قەدى  
 دارىكىش بەگرت.

جا لىرەدا پىتەمبەرى خودا ﷻ نەيفەرموۋ: نەى حوزەيفە نەگەر  
 گەشتىتە نەم سەردەمە گروپىك دروست بەكو ناۋى لىبىنى سەلفەفى، ە  
 پىتى نەفەرموۋ: كە بەچىتە پال سەلفەفەكانەۋە، بەلكو فەرمانى پىكرد  
 كە لەگەن زۆرىنەى مۇسلمانان و پىشەۋاكەياندا بىت، نەگەر نەۋەش  
 نەبو“ نەۋە ۋاز لە ەموو گروپەكان بەيتىت.

ەلۋەستەيەك:

خاتو عائىشە رضى الله عنها دەفەرموۋىت: پىتەمبەرى خودا ﷻ لە  
 نەخوشى مردنیدا بە خاتو فاطىمە رضى الله عنها فەرموۋ: (وَنِعَمَ السَّلْفُ  
 أَنَا لَكَ) (بوخارى كىتاپىتەۋە) ۋاتا: مەن باشتىن پىشىنەم بو تو. جا زۆر جار  
 سەلفەفەكان نەم فەرموۋەدە باس دەكەن و دەلىن: گوايە پىتەمبەرى ﷻ  
 ناۋى سەلفەفى ەتتاۋە ، نىمەش لە ەلامدا دەلىن: نەم فەرموۋەدى  
 پىتەمبەرى ﷻ ەپچ ناماۋەيەكى تىدا نىە بو نەۋەى نىمە بىتىن و گروپىك

دروست بکه‌ین به ناوی سه‌له‌فیه‌ت، وه هیچ فەرمانی‌کیشی تیدا نیه بۆ  
 نه‌وه‌ی ئیحه سه‌له‌فی بین، وه خو‌نه‌گەر بشلین: ووشه‌ی سه‌له‌ف له لایه‌ن  
 پیغه‌مبه‌ره‌هه  به‌کار هاتووه بۆ باشت‌رین بونه‌هر که خو‌یه‌تی نه‌وه‌ش  
 به‌لگه‌یه بۆ نه‌وه‌ی گروپیک و مه‌زه‌به‌یک دروست بک‌ریت به‌ناوی  
 سه‌له‌فیه‌ت “ نه‌وه ئیحه‌ش له وه‌لامدا ده‌لین: چۆن ووشه‌ی سه‌له‌ف له  
 سه‌ر زاری پیغه‌مبه‌ره‌هه  بۆ باشت‌رین بونه‌هر به‌کار هاتووه نا‌واش  
 ووشه‌ی سه‌له‌ف له قورئانی پی‌روژدا بۆ خراپ‌ترین بونه‌هر به‌کار هاتووه که  
 فیرعه‌ونه، خودای گه‌وره ده‌رباره‌ی فیرعه‌ون ده‌فرموو‌یت: ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ  
 سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ﴾ (الزخرف: ۲۴) واتا: فیرعه‌ون و شو‌ینه‌که‌وتوه‌کانیا‌نمان  
 کردن به پیشینه - سلف - ی تیا‌چوه‌کان و په‌ند و نامۆ‌زگاریش بۆ  
 نه‌وانه‌ی که به‌دوای نه‌واندا دین.

که‌واتا: نیستا بۆمان ده‌رکه‌وت که ووشه‌ی سه‌له‌فی هیچ بونیکی نیه  
 له فەرمووده‌ی پیغه‌مبه‌ریشدا.





جىباسى سىيەم/ لە سەردەمى سەلەفدا لەگەڵ ئەو  
داخاڧىش ھەبوو “ بەلام ھىچ گروپ و گروھىك نەبوو  
بەناوى سەلەفى

لەسەردەمى سەلەفى صالحدا زۆر روداو و پىشھات ھاتنەتە  
پىشھەو كە پىتويستى بەو ھەبوو كە موسلمانان ھەول بەن بۆ ئەو  
بگەرپنەو بۆ پىشھە سەلەفى - خويان، بەلام نەھاتون گروپىك دروست  
بكن و ناوى بنين سەلەفەت، بۆ نمونە: لە سەردەمى ئەو فیتنەو  
ناشوبەى كە پىشھەوا عثمانى رضي الله عنه تیدا شەھید بوو، وە لە كاتى  
دروست بوونى خەوارىكان لەسەر دەمى پىشھەوا على رضي الله عنه دا  
موسلمانان زۆر پىتويستيان بەو ھەبوو كە بگەرپنەو بۆ پىشھەى خويان  
و چار لە ئەوان بكن، بەلام كە سەیر دەكەى ھىچ كامىك لە پىشھەوايان  
عثمان و على رضي الله عنهما نەيان گوت وەرن با بگەرپنەو بۆ پىشھەكانى  
خۆمان أبوبكر و عمر رضي الله عنهما و نەھاتن گروپىك دروست بكن بە ناوى  
سەلەفەت، وە بەھەمان شێو لە سەردەمى دروستبوونى  
موعتەزىلەكانىشدا پىتويستى و داخاڧى ھەبوو بۆ دروست بوونى

گروپىڭك بە ناوى سەلەفەت، بەللام پېشىنەى ئەم ئومەتە نەيان کرد، جا  
 كە باش بايە ئەوان دەيانكر، جا كەنەيان كردووه بەلگەيە لەسەر  
 خەراپى “كەواتا: ھەر كەسىڭك لەم سەردەمەدا گروپىڭك دروست بكات لە  
 ژىر ناوى پىروۆزى سەلەف ئەو بىدعەيەكى يەكجار خەراپى كردووه.  
 دەگىرپنەو و دەلێن: شىعە سوننەيەك لىيان بوو بە موناھەشە، چەندىن  
 دانىشتىيان بەيەكەوہ کرد، لە دانىشتنى كوتايىدا سوننەكە كاتىك چۆ  
 ژورەو پىلاوہكانى لەگەل خۆيدا برە ژورەو، شىعەكە گووتى: جا من  
 چۆن لەگەل تۆ وتوۆژ دەكەم تۆ ئەوئەندە بى ئەدەبىيت پىلاوہكانت لەگەل  
 خوتدا ھىناوہتە ژورەو! سوننەكەش گووتى: گلەيم لى مەكە، چونكە لە  
 ترسى دزىن پىلاوہكانم ھىناوہتە ژورەو، شىعەكە گووتى: جا كى لىرە  
 دزى دەكات؟ سوننەكە گووتى: بىستومە لەسەردەمى پىغەمبەردا ﷺ  
 ئىوہى شىعە نەعلەكانى پىغەمبەرتان دزىوہ!! لەبەر ئەو دەترسم  
 پىلاوہكانى منىش بدزن!! شىعەكە گووتى: ئەمە بەلگەيە لەسەر كەم  
 ھوشىت، چونكە لەسەردەمى پىغەمبەردا ﷺ شىعە ھەر نەبووہ، كەواتا  
 ئىمە چۆن دزىمان كردووه كە نەبووین؟ سوننەكەش گووتى: جا ئەگەر  
 ئىوہ لەسەردەمى پىغەمبەردا نەبوون چۆن لەسەر حەقن؟ ئەگەر لەسەر

حق بونايە ئەو لەسەردەمى پېغەمبەردا ﷺ بىچىنەيەكتان دەبوو!.

سەلفەيەكانىش ئەگەر حق بونايە لەگەڵ ئەوئى كە لەسەردەمى سەلفەئى  
ئومەتدا داخوئى بونىشيان ھەبوو ئەو كات دەبون.

جا ئەگەر كەسەك بلىت: خو پېشەوا على و پېشەوا عثمان رحمى الله عنہما  
بو خويان سەلفەئى ، لەبەر ئەو ناكريت لە ناو سەلفەدا گروپەك دروست  
بكریت بە ناوى سەلفەئى، چونكە سەلفە لە ناو سەلفەدا نابیت، ئىتەش  
لە وەلامدا دەلێن: ئەى بو ئىوئى سەلفەئى ئەم فەرموودەيەى  
پېغەمبەر ﷺ كە بە خاتو فاطمەئى فەرموو: (وَلَعَنَ السَّالِفُ أَنَا لَكَ)  
واتا: من باشتري پېشەنەم بوئۆ. دەكەنە بە بەلگەئى ئەوئى كە ووشەئى  
سەلفە لە فەرموودەدا ھاتوو و سەلفەت دروستە!! خو ئەمەشيان  
سەلفەتە لە ناو سەلفەدا!! چونكە ھەم پېغەمبەر ﷺ و ھەم خاتو  
فاطمەش سەلفەئى ئەم ئومەتەن، كەواتا: ئىستا ھىچ گوومانەك نەما  
لەوئى كە لەگەڵ بوونى داخوئى و زەمىنەئى لەبارىشدا بەلام پېشەنەئى  
ئومەت ھىچ گروپ و تاقە و گروھەكيان دروست نەكردوو بە ناوى  
سەلفەئى.

## جىبباسى چۈرەم / ئاۋ لە خۇ ئان بە (سەلەفى) بە

### شىۋەيەكى رەھا ھەلەيە:

ھەر كۈرەۋەيەك لەسەردەمى سەلەفدا كرايىت مەرج نىيە باش بىت، بەلكو زۆر كۈرەۋە ھەيە لەسەردەمى سەلەفدا كراۋە“ بەلام كارىكى خراپە، ۋەك جەنگى نىۋان ھاۋەلان، ھەرچەندە نىيە خۇمان بە شىۋى قسە كۈرەن نازانين لەسەر كىشەي نىۋانى ھاۋەلە بەرپۈزەكان، چونكە ئەۋان زۆر لەۋە گەۋرەتر و زانائەن كە نىيە بىتۈانين قسەيان لەسەر بىكەين، ۋە ئەۋان ھەمويان مەجھىد بوون، ۋە ئەۋ كىشەي توشى بوون لە اجتىھادۋە بوۋە، بەلام لەگەل ئەۋەشدا ناكىت كەسىك يان گروپىك بىت شەپى گروپىكى تىرى مۇسلمان بىكات و بلىت: بەلگەم ئەۋەيە كە سەلەف كۈرۈۋانە، ۋە لەسەردەمى سەلەفدا چەندىن گروپ و گروھى گومپا و بەھەلە داچوۋ پەيدا بوون ۋەك: خەۋارىج و قەدرى و جەبرى ... چەندانى تر، كە ئەۋانە پىمان دەلەين كە ئاۋ لە خۇتەن بە رەھايى بە ۋوشەي سەلەف ھەلەيە و ناپىت، چونكە سەردەمى سەلەف بەلە باشترىن سەردەم بوۋە، بەلام چەندىن كۈرەۋەي خەراپ و گروھى گومپاشى تىدا بوون كە ئەۋانىش دىنە ئاۋ رەھايى ۋوشەي سەلەفۋە. جا ئەگەر

سه‌له‌فیه‌کان بو تهوه ناویان له خو‌یان ناوه سه‌له‌فی چونکه له‌سه‌ر پرته‌وی نه‌وان ده‌روژ و سوننه‌ت زیندو ده‌که‌نه‌وه “ته‌وا وا باشر بوو له جیاتی نهم ناوه ناویان له خو‌یان نابایه (محمدین یان راشدین و یان صحابین) چونکه ته‌مانه ته‌صلی سوننه‌تیان جیبه‌جی کردووه، دکتور محمد سعید رمضان بو‌طی ده‌فرموو‌یت: ته‌گه‌ر دروست بی‌ت ته‌وانه ناو له خو‌یان بنین سه‌له‌فی “که‌واتا ده‌بی‌ت بل‌ین دروسته موس‌لمان‌ی‌کی تریش ناو له خو‌ی بنی‌ت محمدی، چونکه سوننه‌ت له‌وه‌وه سه‌رچا‌وه‌ی گرتووه، وه یان گرو‌ه‌ی‌کی تر ناو له خو‌یان بنین راشدی، چونکه پی‌غه‌م‌به‌ر ﷺ فرمانی کردووه شو‌ین سوننه‌تی خه‌لی‌فه راشیده‌کان بکه‌وین: (علیکم بس‌تی و س‌نة الخلفاء الراشدين) واتا: شو‌ین سوننه‌تی من و سوننه‌تی جین‌شین‌ه پ‌غ‌و‌یکاره‌کانی من بکه‌ون. نه‌و کاتیش یه‌ک‌پارچه‌یی ئی‌سلام په‌رت و بلا‌و ده‌بی‌ت و له‌و به‌رنامه‌ پ‌استه‌ی ئی‌سلام لاده‌ده‌ن که پ‌یشینه‌ی نو‌مه‌ت له‌سه‌ری بوون. (سه‌له‌فیه‌ت قوتا‌غ‌ی‌کی وه‌ختیه، دکتور بو‌طی: ۸۷)



## جیباسی پینجه‌م/ ناوی سه‌له‌فی ناویکی دزراوه!

دوای داگیر کردنی میصر له لایه‌ن به‌ریتانی‌اوه له سالی ۱۸۸۲د، به‌شیک له زانایانی نایینی میصر که‌وتنه هه‌له‌یه‌کی کوشنده‌وه، پییان وابوو که باشت وایه خو‌مان بگه‌یه‌نینه کاروانی شارستانی‌ه‌تی پوژئاوا، ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر به‌هوی‌ه‌وه له نیسلا‌میش دور بکه‌وینه‌وه، واتا: نه‌وان که‌وتبونه ژیر کاریگه‌ری پوژئاواوه، له‌به‌رامبه‌ردا کو‌مه‌لیکی تری دامه‌زراو له‌سه‌ر باوه‌پ به‌سه‌ر کردایه‌تی هه‌ردوو زانای به‌ناو بانگ(شیخ محمد عبده و جمال الدینی نه‌فغانی) پییان وابوو ده‌بیت چاکسازی بکری‌ت له ناو موسلماناندا، به‌وه‌ی بگه‌ری‌نه‌وه بو‌ نه‌صلی شهر و قور‌نان و سوننه‌ت و زانایانی سه‌له‌ف، جا هه‌ردوو زانای ناوبراو ئالای بانگه‌شه‌یان بو‌ نه‌م چاکسازی هه‌لگرتبوو، وه له‌به‌ر نه‌وه‌ی هه‌موو بانگه‌شه‌یه‌کی چاکسازی پی‌ویسته دروشمیکی تاییه‌ت به‌خو‌ی هه‌بیت، بو‌ نه‌وه‌ی خه‌لکی له ده‌وره‌ی کو‌ ببیته‌وه، نه‌وانیش دروشمی(سه‌له‌فیه‌ت)یان به‌رز کرده‌وه، وه هه‌ر له‌م سه‌رده‌مه‌شدا وه هابی‌ه‌کان له وولاتی حیجازدا به‌ سه‌رکردایه‌تی عمه‌دی کو‌ری عبدالوهاب سه‌ریان هه‌لداو به‌ته‌واوه‌تی له وولاتی نه‌جد و

ھەندى شىۋىنى نىۋە دورگەى غەرەبىدا بىلايۋىنەۋە، ئەمانەش لەلەين  
 ئەھلى سۈننە و جەمەعەۋە پىيان دەگوۋترا: ۋەھابىيەكان، جا ئەم  
 ۋەھابىيەنە واين دادەنا كە بە دژى خورافىياتدا دەچنەۋە، ۋە لەۋەدا خويان  
 بە ھارەبەشى سەلفەفەكانى مىصر دەزانى و دەيانگوۋت: ئەوان بە گژ  
 خورافىياتى رۆژناۋادا دەچنەۋە، نىمەش بە گژ خورافىياتى ناو موسلمانان،  
 لەبەر ئەمە ۋە لەبەر ئەۋەى ھىچ مەۋقەىكى ھوشمەند بە دواى دروشمى  
 ۋەھابىيەت ناكەۋىت، چونكە ۋەھابىيەت بىدە و داھىتەرەۋە، بەلام ۋەشى  
 سەلف ۋەشەيەكە خەلىكى رادەكەشەيت، چونكە خەلىكى وا ھەست  
 دەكات كە ئەم مەزھەبە بنچىنەيەكى ھەيە لە سەردەمى سەلف، لەبەر  
 ئەۋە ئەۋانىش ھەستان ناۋى خويان نا بە سەلفى. (بروانە كىتەبى سەلفەت  
 قۇتەغىكى ۋەختە، عەمەد سەيد رمضان البوطى: ۸۹- ۹۰) ۋە نىستاش ئەۋانەى لە  
 كوردستان بانگەشەى سەلفەفەت دەكەن لە بنچىنەدا مەدخەلەين، بەلام  
 ھەرۋەك ۋەھابىيەكان دەزانن كە ھىچ كەسەك بە دواى مەدخەلەيت  
 ناكەۋىت، لەبەر ئەۋە ناۋى پىروژى سەلفەفەيان لە خويان ناۋە بە ھۆى ئەم  
 ناۋەشەۋە كۆمەلىك خەلىكان لە خويان كۆكردۋەۋە.

كەواتا: خوينەرى بەرپىز بزانە كە ناوى سەلەفەت لە بنچىنەدا لە  
مىصرو بو مەبەستىكى پىروژ سەرى ھەلداو، ۋە ئەوكات ناوى  
سەلەفەت ۋەك مەزھەبىك و حىزىبك و بو تەكفىر كەردنى مۇسلمانان بە  
كار نەدەھات، بەلكو جولانەو بزوتنەو ھەيكى ئىسلامى بو  
راستكەردنەو ھەلەى بەشەك لە مۇسلمانان ناويان لە خويان نا  
سەلەفى، بەلام گروپىكى بەناو ۋەھابى بو پاكىشانى مۇسلمانان نەم  
ناوھيان دزى و كەرديان بە بالاي خويانداو لە ژىريەو ھەستيان كەرد بە  
تەكفىر كەردن و دژايەتى كەردنى مۇسلمانان.





## جیباسی شه‌شه‌م/ناو له‌خو نان به سه‌له‌فی

### ئه‌ستو پاکى کردنى ده‌رونه

ناو له خوتان به سه‌له‌فی نه‌وه ده‌گه‌یه‌نیت که ته‌نها نه‌وه که‌سانه له‌سه‌ر شاپی نیسلامن و شوین قورپان و سوننه‌ت که‌وتوون که سه‌له‌فین، جگه له‌وان له شاپی نیسلام لایانداه و شوین قورپان و سوننه‌ت ناکه‌ون، نه‌مه‌ش نه‌وه ده‌گه‌یه‌نیت که ته‌نها نه‌وان شیاوی چونه به‌ه‌شتن، جگه له‌وان شیاوی دۆزه‌خن، نه‌مه‌ش به‌ناشکرا ئه‌ستو پاکى کردنى ده‌رونه، وه نه‌مه‌ش کرده‌وه‌یه‌که دژی قورپان و سوننه‌ته، خودای په‌روه‌ردگا له‌سه‌ر زاری یوسفی پیغه‌مبه‌ره‌وه علیه‌السلام ده‌فه‌رموویت: ﴿وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ (یوسف: ۵۳). واتا: من هه‌رگیز پاکانه بو ده‌رونی خو‌م ناکه‌م، چونکه به‌پاستی ده‌رون زۆر فه‌رمانکاره به‌گناه و تاوان، مه‌گه‌ر ده‌رونیک نه‌بیت که خودای گه‌وره به‌میه‌ره‌بانی خوی به‌نوری نیمان ناوی دابیت، به‌پاستی خودای گه‌وره زۆر لی‌خو‌شبو و میه‌ره‌بانه. وه پیغه‌مبه‌ری خودا ﷻ فیری نه‌وه‌مان ده‌کات که هیچ کات به‌کرده‌وه‌کانی خو‌مان نه

نازین و وانه‌زانین به هوئی کرده‌وه‌کاغانه‌وه نه‌هلی به‌هه‌شتین و نه‌ستۆ پاکی خو‌مان نه‌که‌ین، پی‌غه‌مبه‌ری خودا ﷻ به هاوه‌له به‌پ‌ریزه‌کانی فەرموو: (لَنْ يَدْخُلَ أَحَدُ الْجَنَّةِ بِعَمَلِهِ قَالُوا: وَلَا أَلْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ يَتَغَمَّدَنِي اللَّهُ بِرَحْمَتِهِ) (برخاری و مسلم گێڕاویانه‌وه) واتا: هیچ کامێک به کرده‌وه‌ی خوئی ناچێته به‌هه‌شته‌وه!! گووتیان: تو‌ش نه‌ی پی‌غه‌مبه‌ری خودا؟ فەرموو: به‌لێ منیش به‌کرده‌وه‌ی خو‌م ناچمه به‌هه‌شته‌وه، مه‌گەر خودای گه‌وره به سو‌ز و میه‌ره‌بانی خوئی دام به‌وشیئت. نه‌مه‌ش وانه‌یه‌که بو ئی‌مه بو نه‌وه‌ی هیچ کاتی‌ک نه‌ستۆ پاکی بو خو‌مان نه‌که‌ین و ته‌نها خو‌مان پی‌ پاک و چاک و له‌سه‌ر حق نه‌بیئت. به‌لام سه‌له‌فیه‌کان له‌م پ‌ودا حق و به‌هه‌شتیان له‌ خو‌یاندا کو‌رت کرد‌وته‌وه، به‌ شی‌وه‌یه‌ک ته‌نها خو‌یان به‌ شی‌اوی به‌هه‌شت ده‌زانن، بو نمونه: بابایه‌کی سه‌له‌فی له ژماره‌ ۷۳ی گو‌فاری هوتیادا ده‌ل‌یئت: ته‌نها یه‌ک گروپ له د‌وزه‌خ پ‌زگاری ده‌بیئت، که ئی‌مه‌ی سه‌له‌فین!! وه هه‌ر له‌و ژماره‌دا ده‌ل‌یئت: نه‌هلی طه‌ریقه‌ت و ته‌صوف و ده‌رویش نی‌سلامیان چلکن کرد‌وه، وه ده‌ش‌لیئت حیزبه نی‌سلامیه‌کانی کو‌ردستان د‌ژی خودان!! جا کاتی‌ک به وردی سه‌ره‌نجی نه‌م ووتانه‌ی نه‌م بابا سه‌له‌فیه

ده‌دهیت، وا پیده‌چیّت که ثم بابا سه‌له‌فیه له قیامه‌توره هاتبیته‌وه،  
 نه‌ویانی له به‌هشت بینییّت و نه‌میشیانی له دۆزه‌خ!! له‌بهر نه‌وه  
 نه‌وه‌نده به دلتیایی قسه ده‌کات، وه نه‌گهر به وردی لیکدانه‌وه بوّ ثم  
 ووتانه‌ی بکه‌مین ده‌بینین ثم ووتانه راسته‌وخۆ له‌گه‌ل فرموده‌ی  
 صدحیحی پیغه‌مبه‌ری ﷺ تیکده‌گیرین، چونکه عبدالله ی کوری  
 مه‌سعود رضی الله عنه له پیغه‌مبه‌ری خوداوه ﷺ بوّمان ده‌گیرته‌وه که  
 فرموده‌تی: (إني لأرجو أن تكونوا أهل الجنة) (مسلم گپراویه‌توره)  
 واتا: تکام وایه لایه‌کی به‌هشت نومه‌تی من بیت. وه بوره‌یده رضی الله عنه له  
 پیغه‌مبه‌ری خوداوه ﷺ بوّمان ده‌گیرته‌وه که فرموده‌تی: (أهل الجنة  
 عشرون ومائة صف، ثمانون منها من هذه الأمة ، وأربعون من سائر  
 الأمم) (ترمذی گپراویه‌توره) واتا: خه‌لکی به‌هشت سهد و بیست ریزن، له‌و  
 سهد و بیست ریزه هه‌شتایان نومه‌تی منه، وه چله‌که‌ی تریش له هه‌موو  
 نومه‌ته‌کانی تر پیک هاتوه.

جا پیغه‌مبه‌ری خوداوه ﷺ لی‌ره‌دا پی‌مان ده‌فرمودیّت که دوو له‌سه‌ر  
 سیی دانیشه‌توانی به‌هشت نومه‌تی نه‌ون، له به‌رامبه‌ریشدا بابای

سه‌له‌فی ده‌لئیت: تنها نیمه‌ی سه‌له‌فی ده‌چینه به‌هه‌شت، وه‌ک پیشتیش  
گوتان سه‌له‌فیه‌کان که‌مینه‌یه‌کی زۆر که‌مینه‌ن، وه‌ تنها دوو سه‌د  
سالیکیش ده‌بیّت په‌یدا بوون، جا به‌و پییه‌ بیّت نهم بابه‌ته له‌ سی  
حاله‌ت تینا په‌ریّت:

یه‌که‌م/ یان نه‌وه‌تا ده‌بیّت بلئین: که‌ پیغه‌مبه‌ر ﷺ راست ده‌فرموویت  
که‌ زۆرینه‌ی نه‌هلی به‌هه‌شت نومه‌تی نه‌ون، نه‌و کاتیش بو‌مان  
ده‌رده‌که‌ویّت که‌ قسه‌کانی نهم بابا سه‌له‌فیه‌ دژی فرموده‌ی پیغه‌مبه‌رن،  
بی‌گومان ه‌در فرموده‌ی پیغه‌مبه‌ریش راسته‌. زۆرینه‌ی نه‌هلی به‌هه‌شت  
نومه‌تی پیغه‌مبه‌رن، راستی نه‌و فرموده‌ش به‌وه‌ دیته‌ جی که‌ ه‌رکه‌سینک  
بروای ته‌واوی ه‌ه‌بیّت و کرده‌وه‌کانی نی‌سلام جیبه‌جی بکات نه‌وه‌ نه‌هلی  
به‌هه‌شته، جا چ سه‌له‌فی بیّت وه‌ یان ه‌در موسلماننکی تر، نه‌گه‌رنا  
نه‌گه‌ر بلئین تنها سه‌له‌فی ده‌چنه به‌هه‌شت، نه‌و کات له‌ چاو بروادارانی  
نومه‌تانی پیشودا زۆر که‌م ده‌بین و سییه‌کی به‌هه‌شتیش نابین، نه‌وه‌کو دوو  
له‌سه‌رسی. له‌ توژیینه‌وه‌یه‌کی به‌ریتانیدا که‌ سایتی (نها)دا بلا‌و‌کراوه‌ته‌وه  
و کراوه به‌ کوردی ده‌رکه‌وتوه‌ که‌ به‌ درژیایی میژووی مرو‌فایه‌تی سه‌د

میلیار کهس مردوون!! جا نه‌گهر له‌م سه‌د ملیاره تنه‌ها سیّ یه‌کیان پروادار بوین“ نه‌وه سه‌له‌فیه‌کان له‌ کوئی نه‌وانن!!

دووه‌م/ وه یان ده‌بیّت بلّین قسه‌که‌ی نه‌م بابا سه‌له‌فیه‌راستن، نه‌و کاتیش مروّ کافر ده‌بیّت، چونکه هیچ گووته‌یده‌ک له‌ دوا‌ی قورپان له‌ فرموده‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ راستر نه‌یه.

سییه‌م/ وه یان ده‌بیّت بلّین قسه‌ی هه‌ردووکیان راستن، هه‌م هی پیغه‌مبه‌ر ﷺ وه هه‌م هی نه‌م بابا سه‌له‌فیه‌ش، نه‌و کاتیش ده‌بیّت بلّین: که دانیش‌توانی به‌هه‌شت له‌ چهند سه‌د هه‌زار که‌سی‌ک تیناپه‌ریت!! چونکه سه‌له‌فیه‌کان که‌مینه‌یه‌کی زوّر که‌مینهن، نه‌و که‌مینه‌ش دوو له‌سه‌ر سیّی به‌هه‌شت بن“ نه‌ی ده‌بیّت نه‌وانی تر چهند بن؟!، نه‌مه‌شیان له‌ عه‌قل و لوژیکه‌وه دووره و مروّشی هوشه‌ند بروای پیناکات،

جا بیگرومان هه‌ر فرموده‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ راسته‌و دروسته‌، موسلمان چ سه‌له‌فی بیّت وه چ هه‌ر موسلمانیک‌ی تر بیّت نه‌گهر کار و کرده‌وه‌کانی به‌ گوێره‌ی شه‌ریعه‌تی نی‌سلام بوو، نه‌وه نه‌هلی به‌هه‌شته و به‌هه‌شت تنه‌ها له‌سه‌ر سه‌له‌فیه‌کان تابو نه‌کراوه.

جیباسی حه‌وتهم/ ئایا سه‌له‌فیه‌کان مه‌زه‌بیان هه‌یه

یان بی مه‌زه‌به‌بن؟!

سه‌ره‌تا: بۆ ئه‌وه‌ی بزاین سه‌له‌فیه‌کان مه‌زه‌بیان هه‌یه یان نا، ئه‌وه ده‌بیت پیناسه‌ی مه‌زه‌هب بکه‌مین پاشان به‌راوردی بکه‌مین له گه‌ژ سه‌له‌فیه‌کان،

مه‌زه‌هب بریتیه له: کۆمه‌له‌ بیر و بۆ چون و دیدیکی زانستی و فه‌لسه‌فی ته‌واوکاری یه‌ک، که وه‌ک پینکاته‌یه‌کی یه‌ک به‌ش داریژراون.  
(فره‌هنگی ده‌ریا: ۱۲۲۸/۲)

وه له به‌یرمیدا ده‌فرموویت: المذهب لغة: مکان الذهاب و هو الطريق. واتا: ئه‌و ڕینگایه‌ی که لی‌وه‌ی ده‌ڕویت.

وه له اصطلاحدا: الأحكام التي اشتملت عليها المسائل . شوبه‌ت بمکان الذهاب بجامع أن الطريق یوصل الى المعاش و تلك الأحكام توصل إلى المعاد (بیرمی ۱/ ۴۵) واتا: بریتیه له چهند نه‌حکامێک که چهند بابه‌تیکی شه‌رعی یان عه‌قیده‌بیان له‌سه‌ر بنیات ده‌نریت، وه ئه‌مه‌شیان به‌ شوێنی لی‌وه‌ ڕویشتن (ڕینگا) ده‌چیت، چونکه هه‌ردووکیان له‌وه‌دا

هاوبه‌شن که لیئوه‌یان ده‌پۆی، پینگا لیئوه‌ی ده‌پۆی بوّ به‌ده‌ست هیئنانی  
بوژیوی ژیان، وه‌ نهم نه‌حکامانه‌ش لیئوه‌یان ده‌پۆی بوّ به‌ ده‌ست هیئنانی  
خوشیه‌کانی قیامت

وه‌ له‌ (المنجد) دا ده‌فرموویت: المذهب: (المعتقد، الطريقة، الأصل)  
واتا: مه‌زه‌ب بریتیه‌ له‌ یه‌ك بیرو باوه‌ر، پینگا، بنچینه‌.

جا من لیئوه‌دا ده‌پرسم: ئایا سه‌له‌فیه‌کان یه‌ك دید و بو‌چون نین و  
ته‌واکاری یه‌کتر نین؟ وه‌ ئایا چهند نه‌حکامییکی تایبه‌ت به‌ خو‌یان نیه‌و  
له‌سه‌ر پێپه‌وی فتوای چهند زانایه‌کی وه‌ك: (ابن تیمیه و ابن قیم و ابن  
عشیم، ابن باز و البانی و ره‌بیع مه‌دخه‌لی ..) نا‌پۆن؟ بی‌گومان به‌ئێ.

جا وه‌ك له‌ پێناسه‌کانیشدا بو‌مان ده‌رکه‌وت خو‌ مه‌زه‌ب هه‌ر  
ئه‌وه‌یه‌، خو‌ که‌س نه‌هاتوه‌و بلیت: پێشه‌وا شافعی و حه‌نه‌فی مالکی و  
احمد پیغه‌مبه‌رن!! نعوذ بالله. به‌لکو ده‌لێین: چهند زانایه‌کی محته‌دن و  
نی‌مه‌ش له‌سه‌ر فتواکانی نه‌وان و شیکردنه‌وه‌کانی نه‌وان بو‌ قورئان و  
سو‌ننه‌ت کارو باری دینه‌که‌مان به‌پێ ده‌که‌ین، نه‌مه‌ش جیبه‌جی کردنی  
فرمانی خودایه‌ که ده‌فرموویت: ﴿فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا

تَعْلَمُونَ ﴿النحل: ٤٣﴾ و اتا: له هر باب‌ه تی‌کدا اشاره‌زا نه‌بوون و نه‌تان ده‌زانی نه‌وه پرسیار له خه‌لکی خاوه‌ن زانست و تاییه‌تمه‌ند بکه‌ن.

جا هه‌روه‌ک چۆن نیت‌ه شوین فتواو شیکردنه‌وه‌کانی نهم چوار مه‌زه‌به به‌گشتی و شافعی به تاییه‌تی ده‌که‌وین، به‌هه‌مان شیوه سه‌له‌فیه‌کانیش شوین فتواو شیکردنه‌وه‌کانی (ابن تیمیه و..... ابن باز.....) ده‌که‌ون، که‌واتا نه‌وانیش وه‌کو نیت‌ه له‌سهر مه‌زه‌به ده‌پۆن ، به‌لام دوو جیاوازیان هه‌یه:

یه‌که‌م/ نهم چوار مه‌زه‌به‌ی نیت‌ه کو‌ده‌نگی زانایانی نی‌سلامیان له‌سهره که دروسته موسلمان دوايان بکه‌ویت، به‌لکو هه‌ردوو زانای به‌ناویانگ (ابن صلاح و السبکی) ده‌فرموون: لادان لهو چوار مه‌زه‌به وه‌ک لادانه له کو‌ده‌نگی زانایان - إجماع - (پۆنای رب العالمین: ١٦/١) به‌لام هه‌رچی مه‌زه‌به‌ی سه‌له‌فیه‌کانه “زۆرینه‌ی زانایان یان شیوه إجماعی له‌سهره که دروست نیه موسلمان شوینیان بکه‌ویت وه‌کو مه‌زه‌به‌یتکی سهر به‌خۆ ، چونکه چه‌ندین جار جگه له‌وانیش هه‌ولیان داوه که وه‌کو نهم چوار مه‌زه‌به مه‌زه‌به‌یتکی تر دروست بکه‌ن و خویان به مه‌زه‌به‌ی



پېنجەمى ئەھلى سوننەو جەماعە ئەژمار بکەن، بەلام لەلایەن زانايانى  
ئەھلى سوننەو جەماعەو پەردیان دراوئەو پىنگاگان پېنەدراوہ. (پروانہ:  
کتىبى اللامذهبية أخطر بدعة تهدد شريعة الإسلاميه، دکتور البوطى)

دووەم/ وہ جیاوازیەکی تریشمان ئەوہیە: ئەم چوار مەزھەبە  
لەسەردەمى سەلفەفی صالحەوہ سەرچاوەیان گرتووە، شاھیدی  
پېنەمبەریان بۆ دراوہ کە (خیر القرون) ، چونکە ھەر چوار پېشەوای  
سەر مەزھەب لە سەردەمى سەلفەدا ژیاون، بەلام مەزھەبى سەلفەفەکان  
لەسەردەمى خەلف و دوو سەد سالتیکە پەیدا بوو و بیدەییە.



## جی‌باسی هه‌شتم / ئایا سه‌له‌فیه‌کانی کوردستان

### حیزبن یان نا؟

له زۆریك له وولاتان حیزبی سه‌له‌فی هه‌یه و به‌شداری کایه‌ی سیاسی ده‌که‌ن و هه‌یج لاریه‌کیان له حیزبایه‌تی نیه وه‌ك: حیزبی نور و وحیزبی نیشتمانی سه‌له‌فی له‌میسر و حیزبی اتحادی سه‌له‌فی له یه‌مه‌ن و..هتد، له به‌رامبه‌ریشدا گروهيکی تر له سه‌له‌فیه‌کان حیزبایه‌تی به‌ حه‌رام ده‌زانن، به‌لام کاتیك دێیت و پێناسه‌ی حیزبایه‌تی به‌راورد ده‌که‌یت له‌گه‌ڵ کار و کرده‌وه و هه‌مجۆلیان پێکاوی پێک نه‌وانیش حیزبن، جا نه‌وه‌ی مه‌به‌ستی ئێمه‌یه‌ لێره‌دا نه‌وه‌یه: ئایا سه‌له‌فیه‌کانی کوردستان حیزبن یان نا؟ جا بۆ نه‌وه‌ی وه‌لامی ئهم پرسياره‌ وه‌ر بگه‌ڕین پێویسته‌ سه‌ره‌تا بزانی پێناسه‌ی حیزب چیه؟ دیاره‌ زۆر پێناسه‌ بۆ حیزب کراوه‌ به‌لام ئێمه‌ دوو پێناسه‌ هه‌ڵه‌به‌ژێرین:

١- دۆئرحه (خاوه‌نی کتێبی الأحزاب السياسية) ده‌لێت: حیزب بریتیه

له‌ کۆمه‌له‌ خه‌لکیکی یه‌کگرتوو له‌سه‌ر بنچینه‌ی سیسته‌میک.

۲- فەرھەنگی (oxford) دەلێت: حیزب رێکخراویکی سیاسییە، ھاوبەشن لە پروا و نامانج و دەنگدان لە ھەلبژاردن.

جا دواى ئەوێ پێناسەى حیزمان زانى با بێتێ بڕگەکانى پێناسەکان بەسەر سەلفیەکانى کوردستاندا جێبەجێبکەین:

◆ گوتمان دوو فرجە دەلێت حیزب بریتىە لە کۆمەڵە خەڵکیکی یە کگرتوو، هیچ گومانیک نیه که یە کگرتوو ترین گروھ و کۆمەڵە لە کوردستان سەلفیەکانن، ئەمەش ھەموو خاوەن ھۆشیک ھەستی پێدەکات، بە شێوەیەک (ولاء و براء) یان لەسەر سەلفیەت و نا سەلفیەتە، ئەوەک باوەر و کوفر کەواتا: بڕگەى یە کەمیان بەسەردا جێبەجێ بوو.

◆ لە ژێر بنچینەى سیستەمیک: ئەوەش شتێکی ناشکرایە کە ئەوان دروشمی گەرانەوہ بوۆ سوننەتیان ھەلگرتووہ و کاریش دەکەن لەسەر زەق کردنەوہى بابەت خیلافیەکان وە شوێنکەوتوہ کانیشیان ھەر ئەمە دووبارە دەکەنەوہ، کەواتا سیستەمیکى یە کگرتووشیان ھەیه.

\_\_\_\_\_ علی ع‌مد ه‌یرتی

✦ هاوبه‌شن له پروا و نامانج: نهم بر‌گه‌یه‌ی پ‌یناسه‌ی دووه‌میش به ناشکرا بوونی ه‌یه، چونکه هه‌موو سه‌له‌فیه‌کانی کوردستان یه‌ک عه‌قیده و پروا و یه‌ک نامانجیان ه‌یه، نه‌ویش بریتیه له هاندانی خه‌لکی بۆ ب‌ی مه‌زه‌به‌ی و له‌گه‌ڵ عه‌قیده‌یه‌کی ته‌کفیری<sup>۱</sup> و ته‌بدعی، وه نامانجیان نه‌ویه وه‌ک بنه‌ماله‌ی ئال شیخ ی سعودیه ده‌سه‌لاتی فتوا ب‌گرنه ده‌ست و ده‌سه‌لاتی سیاسیش ج‌یبه‌یلن بۆ عه‌لمانیه‌کان.

✦ هاوبه‌شن له ده‌نگدان له هه‌لب‌ژاردن: نهم بر‌گه‌یه‌ش به ش‌یوه‌یه‌کی حاشا هه‌لنه‌گر له ئار سه‌له‌فیه‌کاندا بوونی ه‌یه، نه‌مه‌ش له خودی سه‌له‌فیه‌کان خو‌یان بیستراوه، بۆ نمونه له‌م هه‌لب‌ژاردنه‌ی رابردووکه له سالی ۲۰۱۳دا نه‌جم درا، ب‌رایه‌کی سه‌له‌فی پر‌سیاری کرد گووتی:

---

۱- نهم عه‌قیده ته‌کفیری سه‌له‌فیه‌کان له سه‌رده‌می مح‌مدی کو‌ری عب‌دال‌وهابه‌وه سه‌ره‌تای گرتوه، کاتیک سعودی کو‌ری عب‌دالع‌زیز به هاوسۆزی مح‌مدی کو‌ری عب‌دال‌وهاب فت‌وی کاف‌ریه‌تی خه‌لکی مه‌که‌مو خه‌لافه‌تی ئیسلام به راب‌ه‌رایه‌تی عوسمانیه‌کانیان دا و دووباره داوایان له خه‌لکی مه‌که‌مو عوسمانیه‌کان کرد باوه‌ر بیتنه‌وه، جا نهم عه‌قیده ته‌کفیری و ته‌بدعیه‌یان ئیستاش به‌رده‌وامه ( پروانه: ته‌وژمی فک‌ری سیاسی وه‌ابی: ۱۳۵ه و ۱۴۴ه )

مامۆستا ده‌نگدان دروسته ؟ منیش گووتم: به‌لێ، گووتی: ده‌نا  
 ئیمه ده‌نگدان به په‌سه‌ند نازانین بۆیه ده‌نگ ناده‌ین! به‌لام پاش  
 ماوه‌یه‌ك نهم برایه بۆ خۆی گووتی: مامۆستا فلان مامۆستای  
 سه‌له‌فی گووتویه‌تی: دروسته ده‌نگ بدریت“ له‌به‌ر ئه‌وه ئیمه ده‌نگ  
 دده‌ین. نهمه‌ش ئه‌وه ده‌گه‌یه‌نیت که نه‌وان له هه‌لبژاردنیشدا  
 هاوبه‌شن، چونکه بێگومان که به فتوای ئه‌و ده‌نگ بدات به‌حه‌زی  
 نه‌ویش ده‌نگ دده‌ات!!

جا ڕه‌نگه که‌سی‌ك بپرسیت و بلیت: خۆ سه‌له‌فیه‌کانی کوردستان وه‌کو  
 حیزب خۆیان ناسین، که‌واتا چۆن پێیان ده‌لێت حیزب؟ ئیمه‌ش له  
 وه‌لامدا ده‌لێن: مه‌رج نیه هه‌ر که‌سی‌ك وه‌کو حیزب خۆی نه‌ناسینیت  
 حیزب نه‌بیت، بۆ نمونه: بزوتنه‌وه‌ی گۆڕان له‌ ساڵی ۲۰۰۷دا وه‌کو  
 حیزبیش خۆی ڕانه‌گه‌یانده‌بوو، به‌لام به‌شداری هه‌لبژاردنیشی کرد و  
 ده‌نگی باشیشی هێنا، به‌لام خۆ له‌ بنچینه‌دا گۆڕان هه‌ر حیزب بوو، وه  
 دواتر له‌ کۆتگه‌ری یه‌که‌میاندا له‌ هه‌ولێر خۆیان ڕاگه‌یاندا، به‌هه‌مان  
 شیوه‌ با سه‌له‌فیه‌کانیش خۆیان وه‌کو حیزب نه‌ناسین، به‌لام  
 کرده‌وه‌کانیان پێیان ده‌لێن: ئیوه حیزبن، وه‌ هیچ دوریش نیه ته‌گه‌ر

بويان پەخساو كاتىك موسلمانان دەسلەتيان گرتە دەست، ئەوە بو  
تەكدانى دەولەتى ئىسلام و يەك پىزى موسلمانان وەكو سەلفەفەكانى  
مىنصر حىزىەكەى خويان رابىگەيدەن!!

جا خوینەرى بەرپۆز: ئىستا ئىمە بەشپوھىەكى كۆدەى پىناسەى  
حىزىمان بەسەر سەلفەفەكانى كوردستان دا جىبەجى كۆد، لەبەر ئەوە زۆر  
سادەىە كە بەسەلفەفەكانى كوردستان بگوتريت: حىزى سەلفەفى  
كوردستان.

جا ئەگەر سەلفەفەت حىزب بىت "ئەوە وەك خويان دەلەت: بونى حىزى  
ئىسلامى بیدەىە!! جا من لىرەدا دەپرسم: بو دروستە بو سەلفەفەكان  
كە حىزىيان ھەبىت" بەلام بو حىزىە ئىسلامىەكانى تر بیدەو ھەرامە؟!  
كەواتا: ئەمەش جارىكى تر دەيسەلەتەت كە بونى گروھىك و حىزىك  
لە ژىر ناوى سەلفەفى بیدەىە.



## جی‌باسی نو‌یه‌م / سه‌له‌فیه‌ت و عه‌لمانیه‌ت

هەر له سه‌ره‌تای هاتنی ئیسلامه‌وه بی‌باوه‌رانی مه‌ککه هه‌ولیان داوه که دینی پیروزی ئیسلام له بواری حوکم و ده‌وله‌تداری و به‌رپۆه‌بردندا خانه‌نشین بکه‌ن، که نه‌مه‌ش له‌م‌رۆدا پیتی ده‌گوتیت: عه‌لمانیه‌ت، چونکه سه‌ره‌کێترین کاری عه‌لمانیه‌کان بریتیه له (اغلاق الدین عن الدولة) واتا: جیاکردنه‌وه‌ی دین له ده‌وله‌ت، جا بۆ نه‌و مه‌به‌سته‌ش چه‌ندین جار بی‌باوه‌رانی مه‌ککه نێردراویان ده‌نارد له‌ پێغه‌مبه‌ر ﷺ و داوايان لێده‌کرد که نه‌و خودای خۆی بپه‌رستیت و واز له خودایه‌کانی نه‌وان به‌یئت، به‌لام پێغه‌مبه‌ری خودا ﷺ رازی نه‌بوو، پاشان هاتن گووتیان: ئه‌ی محمد وه‌ره با سالتیک دینی ئیمه بپه‌رستین و سالتیکیش دینی تو، به‌واتای نه‌وه‌ی سالتیک ئاینی ئیمه له مه‌یدانی حوکم و کاردا بی‌ت و سالتیکیش ئاینی تو!! به‌لام خودای گه‌وره رازی نه‌بوو ته‌نها بۆ ساتیکیش ئاینه‌که‌ی له کار بکه‌ویت، وه رازی نیه هیچ که‌س و هیچ به‌رنامه‌یه‌ک بکړیت به هاره‌ب‌ه‌شی و هاره‌ب‌ه‌شی دینه‌که‌ی بۆیه وه‌حی بۆ پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﷺ نارد و فەرمووی: ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ \*

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ..... لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦٠١﴾ واتا:  
 ئەى پېغەمبەر ﷺ بلى ئەى بېياۋەرىنە،، من ھەرگىز دىنى ئىۋە  
 ناپەرستم و كارى پېنناكەم.... جا لەبەر ئەۋە دىنى خوتان بۆ خوتان و  
 دىنى خوشم بۆ خۆم. (تفسیر القرآن العظیم، ابن كثر: ۳۳۷/۸) جا ئەگەر ھاتباو  
 پېغەمبەرى خدا ﷺ پازىبايە سالىك دىنى كافرەكان لە مەيدانى كار و  
 پەرستندا بوايە، ۋە ئەگەر پازىبايە كە تەنھا بوخۆى خوداى خۆى  
 پەرستبايە و ۋازى لە خدا پوچەكانى بېياۋەران ھىتابايە ئەۋە دەيانكرده  
 دەۋلە مەندىتەرن كەسى مەككەو دەيانكرده كەسىكى خاۋەن راۋىژ و لە  
 ھەموو كارىكدا راۋىژيان پىدەكرد، ۋە توشى ئەم ھەموو نەھامەتى و  
 دەردە سەرى و دورە ۋولائىيەش نەدەبوو، بەلام پېغەمبەرى خدا ﷺ پازى  
 نەبوو بەۋەى بوخۆى لە كوئىچىكى مالاكەيدا دروشەكانى دىنەكەى  
 جىبەجى بىكات و ۋازىش لەۋە بىنىت گەلەكەى لەسەر بەرنامەدەكى  
 جگە لە بەرنامەى خدا پرۆن، بەلام سەلەفەيەكان لە سەردەستى عەمدى  
 كۆرى عبدالوھاب كەۋتنە ئەم ھەلە گەۋرە مېۋىيەدە و عەلمانىيەتيان  
 ھىنايە ناو ئىسلام و دەسەلاتى دىنى و دەسەلاتى بەرپۆۋەبردن و سىياسيان  
 لىك جياكردەۋە، جا عەلمانىيەت بە واتاى جياكردەنەۋەى دىن لە دەۋلەت



بو یه‌که‌م جار له سالی ۱۷۳۷ز له‌سه‌ر ده‌ستی محمدی کوری عبدالوهابی پیشه‌وای وه‌هاییه‌کان - سه‌له‌فیه‌کان - هاته‌ ناوده‌وله‌ته‌ ئیسلامیه‌کانه‌وه‌، نه‌مه‌ش دوا‌ی نه‌وه‌ی به‌سه‌ر په‌رشتی به‌ریتانیا محمدی کوری عبدالوهاب له‌گه‌ل محمدی کوری ئال سعود ریککه‌وتن له‌سه‌ر نه‌وه‌ی که ده‌سه‌لاتی دینی بکه‌ویته‌ ژیر ده‌ستی محمدی کوری عبدالوهاب و بنه‌کاله‌که‌ی - بنه‌ماله‌ی آل شیخ - وه ده‌سه‌لاتی سیاسی و به‌ریوه‌بردنی وولاتیش بکه‌ویته‌ ژیر ده‌ستی سعود و بنه‌ماله‌که‌ی - بنه‌ماله‌ی آل سعود - جینگای ناماژه‌یه له‌و کاته‌وه هه‌تا ئیستاش هه‌رچی ده‌سه‌لاتی سیاسی و نابوری و په‌یوه‌ندی نیتو ده‌وله‌تی و ....جومگه‌کانی تری ده‌سه‌لاته له ژیر ده‌ستی بنه‌ماله‌ی ئال سعود دایه‌، وه هه‌رچی فتوا‌ی سعودیه‌شه له‌ژیر ده‌ستی بنه‌ماله‌ی ئال شیخ دایه‌، جا ئه‌م دابه‌ش کردنه‌ی ده‌سه‌لات و دینه بو‌ خو‌ی یه‌که‌م هه‌نگاوی هاتنی عه‌لمانیه‌ت و جیاکردنه‌وه‌ی دین بوو له ده‌وله‌ت له ناو موسلماناندا. (پروانه: رۆژی عه‌لمانیه‌ت له مه‌ینه‌تی گه‌لی کورد، مسعود عبدالخالق: ۱۲۹، ئه‌م باب‌ه‌تی به‌ به‌لگه‌نامه‌وه‌ رۆنکردوته‌وه‌) جا ئه‌م جیاکردنه‌وه‌ی دینه له ده‌سه‌لات دیسان بیدعه‌یه‌کی تری سه‌له‌فیه‌کان بوو هی‌نایانه ناو وولاتانی ئیسلامه‌وه‌. ئه‌م بیدعه‌یه‌شیان هه‌تا ئه‌م‌پۆش هه‌ر

بہرہ و امہ و بہ قہناعہ تہوہ پروایان بہ دروستی عملانیہت ہدیہ، بو  
 نمونہ: محمد ابراہیم شہقرہی شیخی سهلہ فیہ کانی نہردن، زور  
 بہ قہناعہ تہوہ نہم گووتہیدی عملانیہ کانی نہروپا قبول دہکات کہ  
 دہلین: (دَعْ مَا لِقَيْصَرَ لِقَيْصَرَ، وَ مَا لِلَّهِ لِلَّهِ) واتا: نہوی ہی قہیسرہ  
 بیدہ بہ قہیسرہ، نہوی ہی خوداشہ بیدہ بہ خودا!! محمد شہقرہی  
 سهلہ فی دہربارہی نہم ووتہیدیان دہلین: (وَ أَحْسَبُ أَنَّ مَقُولَةَ دَعْ مَا  
 لِقَيْصَرَ لِقَيْصَرَ، وَ مَا لِلَّهِ لِلَّهِ ، كَلِمَةً تَصْلُحُ لِمَآئِنَا!!) (ہی السلفیہ: ۱۷۲) وہ بلو  
 کہنی یک درو گومانی سهلہ فی: ۲۱) واتا: من وا دہزائم نہو گووتہیدی کہ دہلین:  
 نہوی ہی قہیسرہ بیدہ بہ قہیسرہ، نہوی ہی خوداشہ بیدہ بہ خودا،  
 بو نہم پڑ گونجاو و شیاوہ، نہمہ لہ کاتیکدا خودای گہورہ فہرموویہتی:  
 ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ (الاعراف: ۵۴) وہ  
 دہفہرموویت: ﴿قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ﴾ (آل عمران: ۱۵۴) واتا: ہرچی کارو  
 باری نہم ہونہوہرہیہ لہ دہستی خودا دایہ و ہی خودایہ. وہ خودای  
 گہورہ بہ ہیچ شتہوہیکہ رازی نیہ مولکی دابہش بکات لہ گہل  
 قہیسرہ کاندہ!!

جا بۆلەنەن تۆى خۇيىنەر بزانىت داخۇا چى ھى قەيسەرە و چى ھى  
خۇدايە رېكەوتىنامەى مۆسۈلىنىت بۆ باس دەكەم: مۆسۈلىنى ئىتالىا  
لە سالى ۱۹۲۹ لەگەل كەنىسە و پاپا رېكەوت كە: مندان لە سكى  
دايكىدا ھەتا لە دايك دەبىت بۆ خۇداو كەنىسە بىت، كە لە دايك بو  
ھەتا دەمرىت، بۆ دەولەت بىت، پاشان كە مرد دەيدەنەو بە كەنىسە و  
خۇدا!! (رۆلى ئەلەنەت لە مەنەنى گەلى كورد: ۴۶) جا ئەمەش وەك رېكەوتنى  
شەيتان و شەرىكەكەى وابو كە شەيتان بە شەرىكى خانوۋەكەى گوت:  
وەرە با خانوۋەكە بەش بىكەن، گوتى: چۆن؟ شەيتان گوتى: لە زەويەو  
بۆ سەريان كە يەك دوو مەترىكە بۆ من، لە سەريانىشەو ھەتا ناسمان  
كە ھەزاران كىلو مەترە ھەمووى بۆ تۆ!! جا ئەوكات وەك ئىستاش  
نەبوو خانو و بىناى چەندىن قات بىكرىت، جا لە سەريانىشەو ھەتا ناسمان  
ھەرچەندىك بىت چ سودىك ھەيە!! بە ھەمان شىۋە مەۋش لە سكى  
دايكىدا ھەتا لە دايك دەبىت، وە دواى مەردىش چ سودىكى ھەيە؟! ئەم  
فەلەى ئەلەنەكەنىش وەدەرنانى تەين بو لە ھەموو ژيان، كەچى شىخى  
سەلەفەكەنى ئەردەن زۆر بە قەناعەتەو پازىيە بە رېكەوتىنامەى  
مۆسۈلىنى، وە پازىيە بەوۋى دەسلەتلى سىياسى و ئابورى و ئەخلاقى و

پەرۋەردەبىي و.... بە دەستى غەلمانىھەكانەۋە بىت، چونكە تاپۋى  
قەيسەرە، ئەۋەى بۆ دىن و خوداش دەمىنىتتەۋە ئەۋەىھە مۇسلمان بە  
بلىتى تايىبەت و لە مزگەوتىكى دىارى كراۋ نوۋىۋىكى بە پەلە  
ھەلپروكىنىت و بىروات و ئاۋرە ئەداتەۋە!!



جیباسی ده‌یه‌م / سه‌له‌فی بوون به کرده‌وه‌یه نه‌وه‌ک

دروشم!!

خودای گه‌وره زۆر رقی له قسه‌ی بی کرده‌وه‌یه، له‌بهر نه‌وه ده‌فرموویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ كَبُرَ مَقَاتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ (الف: ۲-۳) واتا: نه‌ی نه‌وه که‌سانه‌ی بروتان هیناوه بو شتیک ده‌لین و نه‌غامی ناده‌ن، بو کردارتان دژی گوشتارتانه؟ خه‌شم و رقی لای خودا گه‌وره‌یه نه‌وه‌ی که ده‌یلین و نایکه‌ن. وه نه‌گهر ته‌نها به دروشم بیت نه‌وه ده‌بیت بلین که خه‌وارچه‌کان له هه‌موو که‌س له‌سه‌ر حق تر بوون“ چونکه نه‌وان بانگه‌شه‌ی (ان الحكم إلا لله) یان ده‌کرد، که‌واتا: لی‌ره‌دا بو‌مان دهرده‌که‌ویت که نی‌سلامدا دروشم هیچ به‌هایه‌کی نیه، به‌لکو نه‌وه‌ی به‌های هه‌یه بریتی له کردار، جا هه‌ر که‌ستیک بانگه‌شه بو سه‌له‌فیت بکات له‌سه‌ری پتو‌سته به‌کرده‌وه بی‌سه‌لمینیت که شوینکه‌وته‌ی سه‌له‌فه جا ئیمه لی‌ره‌دا ته‌نها چه‌ند نمونده‌یک باس ده‌که‌ین که تی‌یان دا سه‌له‌فه‌کانی نه‌م روژ‌گاره له پت‌ره‌وی سه‌له‌فی صالح لایانداوه:

۱- سه‌له‌فیه‌کان له پێناسهی باوه‌ر‌دا پێچه‌وانه‌ی سه‌له‌فی صالحن: نه‌گه‌ر بی‌ت و له‌ گه‌نجیکی ساویلکه‌ی هه‌ڵخه‌له‌تاوی سه‌له‌فی بیرسیت: تو‌ بو‌ شوێن نهم سه‌له‌فیه‌نه که‌وتوویت؟ له‌ وه‌لام‌دا پیت ده‌لیت: بو‌ نه‌وه‌ی عه‌قیده و بیر و باوه‌رم وه‌کو سه‌له‌فی صالح بی‌ت. به‌لام نهم به‌سته‌زمانه‌ نازانی‌ت که‌ به‌ناو زانا سه‌له‌فیه‌کان فی‌لیان لی‌کردوه‌، نه‌گه‌رنا نهم سه‌له‌فیه‌نه له‌ زو‌ر بواری عه‌قیده‌دا له‌ سه‌له‌فی ئوممه‌ت جیاوازن، نهم سه‌له‌فیه‌نه‌ی نه‌م‌رو‌ هه‌تا له‌ پێناسه‌ی باوه‌ریشدا له‌گه‌ڵ سه‌له‌فی صالح تی‌کنانه‌وه‌، سه‌له‌فی صالحی ئوممه‌ت پێناسه‌ی باوه‌ریان به‌وه‌ کردوه‌ که‌ باوه‌ر بریتیه‌ له‌: (گوفتار و کردار و نیه‌ت) پێشه‌وا شافعی رحه‌ الله‌ ده‌فرمو‌یت: (كَانَ الْإِجْمَاعُ مِنَ الصَّحَابَةِ وَالتَّابِعِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَ مَنْ أَدْرَكَنَاهُمْ يَقُولُونَ: الْإِيمَانُ قَوْلٌ وَ عَمَلٌ وَ نِيَّةٌ، لَا يُجْزَأُ وَاحِدَةٌ مِنَ الثَّلَاثَةِ إِلَّا بِالْآخِرِ) (عمرو فتاوی‌ ابن تیمیه: ۳۰۹/۷. واتا: کو‌ده‌نگی هاوه‌لان و شوێنکه‌وتوان و جگه‌ له‌وانیش هه‌موو نه‌و که‌سانه‌ی پێیان گه‌یشتووین له‌ پێشینه‌ی ئوممه‌ت ده‌یانفه‌رموو: ب‌روا بریتیه‌ له‌ گوفتار و کردار و نیه‌ت، وه‌ هه‌یچ کامی‌کیان به‌بی نه‌وی تریان به‌ که‌ڵک نایه‌ت.

به‌لام سه‌له‌فیه‌کانی نه‌مرۆ ده‌لێن: برۆا بریتیه له‌ گوشتار و نیه‌ت، وه‌ کردار مه‌رج نیه‌ بو‌ باوه‌ڕ به‌لکو ته‌واو که‌ریه‌تی، به‌واتای نه‌گه‌ر که‌سیک به‌ دل باوه‌ری هه‌ییت و به‌ زمان ئیقرار بکات نه‌گه‌ر هه‌تا ده‌مریت یه‌ک چاکه‌ش نه‌کات، وه‌ نوێژیش پشته‌و قیبله‌ و به‌ بی ده‌ستنۆژی بکات، وه‌ زیناش له‌گه‌ڵ مه‌حه‌رمی خۆی بکات، وه‌ زه‌نناری مه‌سیحیانیشی بیه‌ستیت،.....هتد. نه‌وه هه‌ر موسلما‌نه!! (بلق و کفی یه‌ک دوو گومانی سه‌له‌فی: ٤٥-٥٣) نه‌مه‌ش له‌ نه‌صلدا بیر و باوه‌ری (مرجینه)‌کانه‌، جا سه‌له‌فیه‌کانی نه‌مرۆ له‌به‌ر نه‌وه نه‌م پێناسه‌یه‌ بو‌ باوه‌ڕ ده‌که‌ن بو‌ نه‌وه‌ی شه‌رعیه‌ت به‌ده‌ن به‌ کاربه‌ده‌سته‌ سته‌مکاره‌کانی دوونیا، بو‌ نه‌وه‌ی که‌س نه‌توانیت بلیت: زین العابدین که‌ حیحابی قه‌ده‌غه‌ کردبوو له‌ تونس، وه‌ حسنی ناموباره‌ک که‌ سه‌دان و هه‌زاران موسلما‌نی له‌ گرتوخانه‌کاندا پزاند، نه‌وانه‌ کافرن، وه‌ که‌س نه‌توانیت بلیت: فلا‌ن عه‌لما‌نی که‌ نوێژ نا‌کات و گالته‌ جاری به‌ پوکنه‌کانی باوه‌ڕ و ئیسلام ده‌کات به‌ که‌لکی وه‌لی نه‌مر نایه‌ت، نه‌گه‌ر وات گووت: یه‌کسه‌ر بابای مه‌دخه‌لی به‌ناو سه‌له‌فی پیت ده‌لێت: کاکه‌ خو‌ کردار مه‌رج نیه‌ بو‌ باوه‌ڕ، نه‌وانه‌ به‌ زمان شایه‌تومان دێنن" جا با پێگه‌ری له‌ بلا‌یونه‌وه‌ی ئیسلامیش بگرن،

با نەشەتلىن ئافرەت حىجابى بىكەت، با بلىتى نوۋۇز كۆردىنىش دروست  
بىكەن، با پىچەوانەى شەرىعى خۇداش كار بىكەن....!! ئەوانە ھەر  
مۇسلمانن!! ئەوانە لە ھەمۇر مۇسلماننىكى راستەقىنەى پەيۋەست بە  
قۇرئان و سۈننەۋە شىۋاترىن بۆۋەلى ئەمەر!! ئەمەش سەد لە سەد  
پىچەوانەى عەقىدەى سەلفە، بەلام بەداخەۋە چەندەن گەنج ئەم راستىيە  
نازانىت و بۆيان دەخەلەتت.

جا رەنگە سەلفەفەكان بۆ خەلەتەندى گەنجەن نىكۆلى لەم پىنئاسەى  
خۇيان بىكەن بۆ باۋەر، بەلام بەرى خۆر بە بىۋىنىگ ناگىرەت، ئەم  
پىنئاسەىدەيان لە كىتەبەكانىندا جىگىرە: بۆ غونە: ئەلبانى دەلىت: (عمل  
الجوارح شرط كمال للإيمان) واتا: كەردارى ئەندامەكان مەرجى تەۋاۋى  
باۋەرە "نەۋەك شەرتى باۋەر!!" ۋە مۇھەمەد ئابراھىم شەقرە دەلىت: ئەگەر  
كەسىك شەيخەتەنى ھىنا و لە دلىشدا بە راستى زانى و قەناعەتى پىي  
بۇ، باۋەرپىشى بە ھەمۇر داۋاكارىيەكانى باۋەر ھەبۇ، ئەۋە مۇسلمانە!!  
ئەى كەردار؟ ھەر بەلايدا نەچۋە. ۋە عەلى خەلەبى بەھەمان شىۋەى  
ئەلبانى و شەقرە دەلىت: كەردار مەرج نىيە بۆ باۋەر، بەلكو دەلىت ھەر  
كەسىك بلىت: كەردار مەرجە بۆ باۋەر خەۋارىج و موعتەزىلەيە!! (بلى و



کەفی بەک دوو گومانی سەلەفی: ٤٥- ٥١) سبحان الله نەم حەلەبیە هەستیشی بەخۆ نەکردوووە کە بە سەلەفی صالحی توعمەت دەلێت: خەواریج و موعتەزێلە، چونکە وەک باسماں کرد کۆدەنگی سەلەف لەسەر ئەوە بووە کە کردار مەرجە بو باوەر.

٢- پشت کردنە پاو فتوای زانایانی سەلەف و پو کردنە زانایانی پاشینە - خلف -: زانایانی سەلەف بریتین لە هاوێلە بەرپەرەکان و زانایانی تابەین و تابەعی تابەیین، وە لە ناو زانایانی تابەیین و تابەعی تابەیینیش ئەو زانایانە کە بە شیوەیەکی متمانە پێکراوە زانستەکیان بە نێمە گەیشتوووە و لە ناو موسلماناندا بلاو بووەتەرە بریتین لە هەر چوار زانای سەر مەزەهەبی بەرپەر: ( أبوحنیفه و مالک و شافعی و احمد)، چونکە پێغەمبەری خودا ﷺ شاهیدی حەق بێژی و راستگویی و باشی نەم چەرخانەو زاناکانی داو، عیمرانی کۆری حصین رضی اللہ عنہ پێغەمبەری خوداوه ﷺ بۆمان دەگێڕێتەرە کە فەرموویەتی: (خَيْرُكُمْ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُولُهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُولُهُمْ ، قال عمران : لا أدري أذكر النبي ﷺ بعدُ قرنين أو ثلاثة ، قال النبي ﷺ : إن بعدكم قوماً يخونون ولا يؤمنون ،

وَيَشْهَدُونَ وَلَا يُسْتَشْهَدُونَ ، وَيَنْذِرُونَ وَلَا يُفُونَ) (بوخاری گتیرایستهوه) واتا:  
باشترینی نوممه ته کهم سده دی سهرده می منه، پاشان نه وانه دی به دوا ی  
نه وانه دین وه پاشان نه وانه دی به دوا ی نه وانه دین، جا عیمران  
ده فهرموویت: نازاغم پیغه مبهرد ﷺ نه دوو سده دی دوا ی خو ی ژماردن نه  
سی، پاشان پیغه مبهرد ﷺ فهرمووی: به دوا ی نهم سده ده باشانه دا  
خه لکانیک دین که ناپاکی ده کهن و سپارده ناپاریرن، وه بیته وهی داوا ی  
شاهیدیان لیبرکیت شاهیدی ده دن، وه نه زر ده کهن و وه فای پیناکهن.

عبدالله ی کوپی غه مری کوپی عاصم رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ لَه پیغه مبهردی خداوه ﷺ  
بو مان ده گتیرپسته وه که فهرموویه تی: (إِنَّ أَمْتَكُمْ هَذِهِ جُعِلَ عَاقِبَتُهَا فِي  
أَوَّلِهَا، وَسَيُصِيبُ آخِرَهَا بَلَاءٌ وَأُمُورٌ تُنْكِرُ وُجُوهَهَا) (مسلم گتیرایستهوه) واتا:  
نهو نوممه ته ی نیهو خودای گهره به هیتری و ساغی خستوته  
سهره تایه که یه وه، وه کوتاییه که ی توشی به لاو چهن دین کی شه ده بن که  
نکولتی لیده کهن.

جا لییره دا چون پیغه مبهرد ﷺ شاهیدی چا که ی بو سی سده ده که ی  
خویدا، ناواش ناگاداری کردوینه وه که دوا ی نهم سده انه خه لکانیک

خراپ دیت، و کێشەو ئاشوب زیاد دەبێت، ئەمەش ئاماژەیە بۆ ئەوەی  
 کە بە ھەموو شتووەکە زانست و زانیاری و بیرو باوەری زانایانی سەلەف  
 لە ھی ئەم سەردەمەدا نایستایان پارێزراو ترە، بەلام کەسەیر کەین  
 سەلەفەکانی ئەمڕۆ لە چەندین بابەتدا پێچەوانەی زانایانی سەلەف و  
 ھاوھەڵان و تابەین نیش دەکەن، وە ئامادە نین گووتەو فتوای زانایانی  
 سەلەفی وەک چوار مەزھەبەکە وەرگرن، کە پێغەمبەر ﷺ شایەدی  
 چاکەیی بۆ داو، بەلام لە ھەر باسێکدا پرسیاریان لێبکەیت دەڵێن: ابن  
 عثیمین یان ئالبانی یان ابن باز یان فوزان یان .... ئاوا دەڵێت، وە کاتێک  
 کتێبەکانیان دەخوێنیتەو دەبینیت پڕیانە لە قسەی ئەمانە، لە کاتێکدا  
 ھەر یەکێک لەمانە ناومان بردن لەم سەدەییە و سەدەی رابردودا ژیاون  
 لە بەرامبەریشدا زۆر دەگەن دەبینیت کە باسی گووتە و فتواکانی چوار  
 مەزھەبەکە بکەن، لە کاتێکدا ئەوان لە سەردەمی سەلەفدا ژیاون، جا  
 من لێرەدا دەڵێم: ئایا کەسێک بانگەشەی سەلەفەت بکات و باشتەری  
 ئەگەر لەبەر خاتری بانگەشەکەشی بێت زیاتر نیش لەسەر پاو فتوای  
 زانایانی سەلەف بکات وەک ھی زانایانی پاشینە؟ بێگوومانیش  
 ئەصحاب و ھاوھەڵان و زانایانی تابەین و چوار مەزھەبەکە لە سەردەمی

سه‌له‌فدا ژیاون“ نه‌وه‌کو ابن عثیمین و ألبانی و ابن باز و فوزان و ربیع مه‌دخه‌لی و.... جا نهم زانایانه‌ی پاشینه نه‌گهر گویشیان لی‌بگیریت“ ده‌بیئت له بابه‌تیکدا گویشان بو بگیریئت که هه‌نوکه‌یه و له‌سه‌رده‌می سه‌له‌فدا نه‌بووه، ده‌نا نه‌گهر بابه‌تیک له‌سه‌رده‌می سه‌له‌فی صالحدا هه‌بوویئت و قسه‌یان لی‌نکردییئت“ نه‌وه وا باشته و پارێزراوتره و سه‌له‌فیانه‌تره نه‌گهر گوی پۆ نه‌وان بگرین نه‌وه‌کو نه‌وانه‌ی نیستا.

۳- رازی‌بوون و دان نان به حاکمی عه‌لمانی و به وه‌لی نهمر زانی‌نی: یه‌کیکی تر له بیدعه و لادانی سه‌له‌فه‌یه‌کان له به‌رنامه‌و مه‌نده‌جی سه‌له‌فی صالح بریتیه له رازی‌بوون و به وه‌لی نهمر زانی‌نی عه‌لمانی‌یه‌کان، هه‌روه‌ک باسما‌نکرد هیچ گووما‌نیک نیه له‌وه‌ی که کاری سه‌ره‌کی عه‌لمانی‌یه‌کان بریتیه له (إقلاع الدين عن الدولة) واتا: له په‌گ و پیشه ده‌ره‌یتانی دین له هه‌موو بواریکی به‌پێوه بردن و کاروباری ده‌وله‌تداری، وه مارکسی عه‌لمانی دین به تریاک ده‌زانیت و ده‌لیت: (الدين أفيون الشعوب) دین تریاکي گه‌لانه، جا هه‌ر که‌سی‌کیش نهم بر‌وایه‌ی هه‌بیئت و کار بکات بو ده‌ره‌یتان و جیا‌کردنه‌وه‌ی دین له ده‌وله‌ت“ بی‌گوومان که‌سیکی له دین ده‌رچووه و به‌که‌لکی نه‌وه نایه‌ت بیئت به وه‌لی نه‌مری

\_\_\_\_\_ علی عەد ھێزێتی

موسلمانان، پێشەوا قاضی عیاض رحمە اللہ دەرەموییت: (أَجْمَعَ الْعُلَمَاءُ عَلَى أَنَّ الْإِمَامَةَ لَا تَنْعَقِدُ لِكَاثِرٍ، وَ عَلَى أَنَّهُ لَوْ طَرَأَ عَلَيْهِ الْكُفْرُ إِنْغَزَلَ، وَ كَذَا إِذَا تَرَكَ الصَّلَاةَ وَ الدَّعَاءَ إِلَيْهَا، وَ كَذَلِكَ عِنْدَ جُمْهُورِهِمُ الْبِدْعَةُ) (منهاج: ۱۱-۱۲ / ۴۳۳) واتا: زانایانی نەسلا م کۆدەنگن - إجماعیان ھەبە - لەسەر ئەوێ کە بە ھیچ شێوەیەک کار بە دەستی و پێشەواوەتی موسلمانان بۆ کافر دانامەزێت، وە ھەر کاتێک کار بە دەستی موسلمانان کوفریکی بەسەردا ھات دەبێت لە کار بە دەستی بھێت، وە بە ھەمان شێوە زانایان کۆ دەنگن لەسەر ئەوێ نەگەر کار بە دەستی موسلمانان وازی لە نوێژ کردن ھێنا وە خەڵکیشی بانگ نەکر بۆ نوێژ کردن ئەو دەبێت لە لایەن موسلمانانەو لە کار بە دەستی بھێت، وە زۆرینە زانایانی لە گەڵ ئەوێ کە ھەر کاتێک کار بە دەستی موسلمانان بیدەبەکی خرابی لێوەدەر کەوت دەبێت لە کار بە دەستی بھێت. جا لێرەدا مەن پرسیاریک لە سەلەفەکان دەکەم: ئایا بە لانی کەمەو عەلمانیەت بیدەبە نە؟ وە ئایا عەلمانیەکان نوێژ دەکەن و بانگەوازی بۆ دەکەن؟ وە لاوەکە: بێگومان عەلمانیەت بیدەبە و عەلمانیەکانیش نوێژ ناکەن و بانگەوازی بۆ ناکەن، ئەو بۆ بایانی سەلەفی بە وەلی

علی محمد ہیرونی

نه‌مريان ده‌زانه!! خو هيج كاتيك سەله‌في صالح به‌وه رازي نه‌بوون و  
 كه‌سيكيان به‌ وه‌لي نه‌مر نه‌زانيوه كه‌ هه‌ولتي داييت بو قه‌لاچو كردني  
 دين و به‌ ناشكرا بي شه‌رعي كردييت، به‌لكو به‌ گزيشي داچونه‌وه، بو  
 نمونه: كاتيك له (بنى أمية) سه‌رپنجي شه‌رعي بينرا، امام حسن و ابن  
 زيبر و خه‌لكي مه‌دينه له دزيان هه‌ستان، وه‌ كاتيك هه‌ججايي كورپي  
 يوسفى سه‌قه‌في له سنوره‌كاني شه‌رع ده‌رچوو و بيده‌ي خرابي  
 ليده‌ركه‌وت، كو مه‌ليكي زور له تابعينه‌كان لي هه‌لستان و ناره‌زايان  
 دزي ده‌رپري، (پروانه: منهاج شرح صحيح المسلم: ۱۱- ۱۲/ ۴۳۳) به‌لام سەله‌فيه‌كاني  
 نيستا له هه‌موو دوونيادا كاربه‌ده‌سته عه‌لمانيه‌كان به‌ وه‌لي نه‌مر  
 ده‌زانه، هه‌ر بو نمونه: سەله‌فيه‌كاني كوردستان لي ره‌وه دزي شوڤشي  
 گه‌لي ميصر بوون، چونكه‌ محمد حسني ناموباره‌كي عه‌لمانيان به‌ وه‌لي  
 نه‌مر ده‌زاني و ده‌يانگووت: راپه‌رين و شوڤش له دزي هه‌رامه!! نه‌مه‌ش  
 له بنچينه‌دا بير و پرواي مه‌دخه‌ليه‌كانه!! (پروانه سايي ويكيپييا، تيار المدخلي)  
 جا نه‌گه‌ر نه‌وان به‌ راستي شوين كه‌وته‌ي سەله‌فن بو وه‌كو سەله‌في صالح  
 به‌ گز كاربه‌ده‌سته بيده‌هچيه‌كاندا ناچنه‌وه، نه‌گه‌ر ده‌شليان توانامان نيه،  
 خو تواناي نه‌وه‌يان هه‌يه كه‌ شه‌رعيه‌تيان پينه‌ده‌ن و به‌ وه‌لي نه‌مري

شدرعی خویانیان نه‌زانن، که‌واتا لیّره‌شدا به‌ ناشکرا بوّمان ده‌رده‌که‌ویت  
که‌ سه‌له‌فیه‌کانی نه‌مپوژ تنه‌ها به‌ دروشم له‌گه‌ل سه‌له‌فی صالحن نه‌گه‌ر  
نا“ زوژیک له‌ کرده‌وه‌کانیان له‌گه‌ل سه‌له‌فی صالح ناسمان و ریسمانیان  
فه‌رقه‌.

۴- جیهاد و تیگوشان له‌ پیتناوی خودادا: خودای په‌روه‌ردگار له  
چهن‌دین نایه‌تدا فه‌رمانی به‌ موسلمانان کرده‌وه که‌ له‌ پیتناوی ناینه  
پیروژه‌که‌یدا تیگوشن و بجه‌نگن، خودای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموویت:  
﴿انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ  
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (التوبة: ۴۱) واتا: نه‌ی باوه‌پداران هه‌ر  
کاتیک له‌ لایه‌ن سه‌رکرده‌یه‌کی متمانه پیکراوه‌وه بانگه‌یشت کران بو  
غەزا“ نه‌وه‌ نیتوه به‌ چه‌کی قورپس و سوک و به‌ سواری و به‌ پیاده‌ پاپه‌رن  
و ناماده‌ بن و له‌ پیتناوی خودادا به‌ مالّ و گیانتان بجه‌نگن، نا نه‌وه‌ بو  
نیتوه چاکتر و باشتره نه‌گه‌ر بزنان و تیگه‌ن. وه‌ خودای گه‌وره‌ مژده‌ی  
پاداشتیکی گه‌وره‌ی داوه‌ به‌و که‌سانه‌ی که‌ له‌ پیتناوی خودادا ده‌جه‌نگن و  
ده‌فه‌رموویت: ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ  
آوُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾

(الانفال: ۷۴) واتا: نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیئاوه و له پیناوی خودادا کوچیان کردووه و جهنگاون، وه نه‌و که‌سانه‌ش که پیشوازیان له کوچکاران کرد و حاراندیاننه‌وه "ناه‌وانه باوه‌رداری راسته‌قینه‌ن، وه خودای گه‌وره‌ش لیخو‌ش‌بون‌ی خویانی پی‌ده‌دات، وه بو‌یان ناماده کراوه پزق و پۆزیه‌کی به پیز و به‌ره‌که‌ت و جوان و رازاوه.

جا چینی سه‌له‌فی صالحی نهم نوومه‌ته زۆر جوان وه‌لامی نهم نایه‌ته‌ی خودایان داوه‌ته‌وه و زۆر مه‌ردانه له خزمه‌تی پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ دا له پیناوی خودادا جهنگاون، وه زۆر جار هاوه‌لی وا هه‌بووه وه‌ک ابوبکری صدیق رضی الله عنه به خویی و هه‌موو مالیه‌وه چوووه بو‌ غه‌زا، وه هه‌ر به‌هه‌ول و تیکۆشان و غه‌زای سه‌له‌فی صالح بوو که هه‌ردووک نیمه‌پراتۆزیه‌ته گه‌وره‌که‌ی جیهان (پۆمانی و ساسانی) به چو‌کدا هاتن، وه هاوه‌له به‌پیزه‌کان و زانایانی سه‌له‌ف هه‌موو کاتیک غه‌شقی جیهاد و تیکۆشان بوون، بو‌تمونه: خالدی کۆری وه‌لید رضی الله عنه ده‌فه‌رموویت: (ما من ليله يُهدى إليّ فيها عروساً أنا لها مُحِبٌّ، أو أبشُرُ فيها بغلام، أحب إليّ من ليلةٍ شديدة البرد، كثرة الجليد في سريةٍ أُصْبِحُ فيها العدو)



(الجهاد لابن مبارك: ۹۱/۱) واتا: هیچ شهویك كه تیايدا بوكیكم بو بینن كه من خوشم دهویت، وه هیچ شهویك كه تیايدا مؤژدهی بونی کوریکم پیده‌دهن“ لام خوشتر نیه له شهویکی ساردی به‌سته‌لهك كه من تیايدا له‌گه‌ل سربیه‌يك ده‌رچووم بو غه‌زا. وه پرسیاریان كرد له پیشه‌وا احمدی کوری حه‌نبهل ده‌رباره‌ی غه‌زا، نه‌ویش ده‌ستی كرد به‌ گریان و فهرمووی: (ما من أعمال البرّ أفضل منه) (الغنی: ۹۹/۹) واتا: هیچ کرده‌ویه‌کی چاك باشت نیه له جیهاد.

جا نه‌مه‌ی رابرا نایه‌تی خودا و ووته‌ی سه‌له‌فی صالح بوو ده‌رباره‌ی گه‌ره‌یه‌ی جیهاد و تیكۆشان، وه گووتمان چینی سه‌له‌فی صالحی نوومه‌ت له خزمه‌تی پیغه‌مبه‌ر ﷺ و دوا‌ی نه‌ویش زۆر مه‌ردانه بو سهرخستنی نه‌م دینه جه‌نگاون و جیهادیان کردووه، به‌لام نه‌وه‌ی جیگای هه‌له‌سته له‌سهر کردنه نه‌ویه: سه‌له‌فیه‌کانی نه‌م سه‌رده‌مه له‌م بابه‌ته‌شدا له پێپه‌وه‌ی سه‌له‌فی صالح لایانداره و زۆر به‌لای جیهاددا ناچن، به‌لكو له‌م سه‌رده‌مه‌دا له هیچ شوینیك به هیچ شیوه‌یه‌ك رینگا به جیهاد ناده‌ن، به بیانوی نه‌وه‌ی گوايه ئیستا مه‌رجه‌کانی واجب بوونی جیهاد له‌بهر ده‌ست نین. بیه‌وانه‌ی ریکبیا. نه‌مه‌ش بی نه‌وه‌ی بزائن كه جیهاد ته‌نها به تهنه‌نگ

و دهست نیه، به لکو جهاد جاری و اهده به دهسته، جاری و اهده به زمانه، پیغه مبهری خدا ﷻ فرموویه تی: (جَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَايْدِيكُمْ وَاَلْسِنَتِكُمْ) (نسانی گپرایسته و اتا: بجهنگن له گهل هابهش دانه راندا به مال و دهست و زمانتان. وه ابی سعیدی خودری رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ) پیغه مبهری خداوه ﷻ بزمان ده گپریته وه که فرموویه تی: (اِنَّ مِنْ اَعْظَمِ الْجِهَادِ كَلِمَةُ عَدْلِ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ) (ترمذی به سندیکی حسن گپرایسته وه) و اتا: گه وره ترین جهاد بریتیه له گوتنی قسه ده کی حق لای کار به دهستیکی سته مکار.

وه هر ابو سعیدی خودری رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ده فرموویت: گویم له پیغه مبهری خدا ﷻ بوو دهیفرموو: (مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ يَدَهُ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ ، وَذَلِكَ أَوْضَعُ الْإِيمَانِ) (مسلم گپرایسته وه) و اتا: هر که سینک له نیوه کاریکی نابه جی و بی شرعی بینی با ههول بدات به دهست بیگوریت، نه گهر نه بیتواتی با به زمان بیگوریت، وه نه گهر به زمانیش نه بیتوانی با به دل پیی ناخوش بیت.

علی محمد ہیرزی

به‌لام نه‌وهی به ناشکرا ده‌بیینین سه‌له‌فیه‌کانی نهم پوژگاره له هیچ شوئینیکی نهم دوونیا به هه‌وئی گوژانکاری ناده‌ن به ده‌ست، وه به زمانیشی نایلین، چونکه به‌کیک له بنه‌ماکانی مه‌دخه‌لی نه‌وه‌یه که ناموژگاری کار به‌ده‌ست به حه‌رام و ده‌رچون له فهرمانبه‌رداری وه‌لی نه‌مر ده‌زان. (پروانه سایی ویکبیا، تیار مدخلی). وه‌ک پی‌شتریش گووتمان نه‌وانه‌ی نی‌ستاش مه‌دخه‌لین و ناوی پی‌روزی سه‌له‌فیان به‌به‌ر خویناندا کردووه. وه ته‌نها خوداش ده‌یزانی نایا به دلّ کاری بی‌شه‌رعی و نابه‌جیان بی‌ناخو‌شه یان نا!!

ئىنجا لىت تىك نەچىت سەلەفەكان كىتەب دەنوسن لەسەر گەمورەىى  
جىهاد، ووتارىشى لەسەر دەخوئىننەو، بەلام بۆ تەوہە چاوى  
موسلمانانى پىتەست، نەگەرنا لە مەيدانى کاردا ھەرگىز بەلاىدا ناچن!!

5- تەلّاقى سى بەسى: لە سەردەمى جىنشىنايەتى پېشەوا عمىرى كوپى خەتتە ئابدۇلغەنىم بە كۆدەنگى ھاۋەلان بېرىار درا كە ھەر كەسىك سى بەسى تەلّاق بخوات و بە پېچەوانە كەشى كار بىكات، ئەۋە ھەرسىك تەلّاقى دەكەون، بەلام سەلەفىە كانى ئەمىرۆ دەلّين: ھەر كەسىك سى بەسى تەلّاق بخوات ئەۋە ھەر يەكى دەكەۋىت، ئەمەش ۋەك شوۋىن

کەوتنی فتوای ابن تیمیە، جا من لیژەدا لە ھەر کەسیکی خاوەن ھوش دەپرسی: ئایا پێشەوا عەمرێک و ھاوێلانێک رەحی اللہ عہم کە پێغەمبەری خودا ﷺ شاھیدی دادپەروەری و چاکی بوو داوان و سەلەفی ئومەتێن باشترە شونێیان بکەوین یان ابن تەیمیە کە لە سەدە یە ھەوتەمدا ژیاوە؟ ئایا امامی عەمر رەحمتە اللہ علیہ سەلەفترە یان ابن تیمیە؟

٦- دوو بانگی جومعە: لە سەردەمی پێشەوا عەثمەنی کۆری عەففاندا رەحمتە اللہ علیہ کاتێک مەدینە فراوان بوو بە کوڵەنگی ئەصحابەکان بانگەکانی جومعە کران بە دوو بانگ، بەلام ئیستا ھەر مەزگەوتێک مەلایەکی سەلەفی بێت تەنھا یەک بانگی تێدا دەگووترێت!! جامن دەپرسی: ئایە براوانی سەلەفی بوو خوتان نالین: پێغەمبەری خودا ﷺ فرمویەتی: (فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي، وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهَلِّدِينَ عِزُّوا عَلَيْهَا بِالتَّوَّاجِلِ) (حاکم گێڕاویەتەر) واتا: دەست بگرن بە سوننەتی من و سوننەتی جێنشینە پێنمونی کارەکانم و بە خێرنە ی ددانە کانتان توند بیهگرن، جا ئایا پێشەوا عەثمەنی کۆری عەففان رەحمتە اللہ علیہ یەکیک نەبوو

له جینشیننه‌کانی پیغه‌مبهر ﷺ و له سه‌له‌فی صالح نیه؟ نه‌ی بو شوینی  
ناکه‌ون و جومعان دوو بانگ نالین!!

۷- خویندنی ته‌سییحاتی دوا‌ی نویژه‌ فەرزه‌کان به ده‌نگ: ابن  
عباس رضی الله عنه ده‌فرموویت: (إِنَّ رَفَعَ الصَّوْتِ بِالذِّكْرِ حِينَ يَتَصَرَّفُ  
النَّاسُ مِنَ الْمَكْتُوباتِ كَانَ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ) (مسلم گپ‌او‌یتموه) و‌اتا:  
بی‌گومان ده‌نگ به‌رز کردنه‌وه به زی‌کری دوا‌ی نویژه‌ فەرزه‌کان“ له  
سەر‌ده‌می پیغه‌مبهری خودادا ﷺ هه‌بوو. جا نهم فرموده‌ی ابن  
عباس بی‌ پیچ و په‌نا و صد‌حیحه‌ که پیغه‌مبهر ﷺ و سه‌له‌فی صالح  
ته‌سییحاتیان به ده‌نگ کردوه، وه پیشه‌وا نووی ده‌فرموویت: (هذا  
دَلِيلٌ لِّمَا قَالَهُ بَعْضُ السَّلَفِ أَنَّهُ يَسْتَحَبُّ رَفْعُ الصَّوْتِ بِالتَّكْبِيرِ وَالذِّكْرِ  
عَقَبَ الْمَكْتُوبَةِ) (منهاج: ۸۶ / ۵) و‌اتا: نهم فرموده‌ به‌لگه‌یه بو گوته‌ی  
نه‌و زانایانه‌ی سه‌له‌ف که ده‌فرموون: ده‌نگ به‌رز کردنه‌وه به الله اکبر و  
زی‌کره‌کانی تر دوا‌ی نویژه‌ فەرزه‌کان سوننه‌ته. که‌چی سه‌له‌فیه‌کانی نهم  
سەر‌ده‌مه نهم کاره‌ی سه‌له‌فی صالح به بیدعه و گومپایی ده‌زانن، جا

نەگەر بەرپاستی شوێن کەوتەدی سەلەفی صالحن بۆ وەکو ئەوان تەسبەحات بە دەنگ ناکەن؟!!

٨- خود پەسەندی و تەنھا حق دان بە خو: نەگەر سەیری زانایانی سەلەف بکەین ئەو دەبینین کە هیچ کاتێک تەنھا خوێان بۆ لەسەر حق نەبوو و حەقی پەهایان بە خوێان نەداو، بەلکۆو سەلەف وەکو پێشەوا شافعی فەرموویانە: (قُولِي صَاحِبُ يَحْتَمِلُ الْخَطَأَ وَقَوْلَ غَيْرِي خَطَأً يَحْتَمِلُ الصَّوَابَ) واتا: قسە و پای من راستە بەلام نەگەری هەڵەشی هەبە، وە قسە و پای بەرامبەریشم هەڵەیه بەلام نەگەری راستیشی هەبە. بەلام سەلەفەکانی ئەمڕۆ دەڵێن: قسە و پای من راستە و هیچ مەجالێکی هەڵە تییدا نیە، وە قسە و پای بەرامبەریشم هەڵەیه و هیچ نەگەری راستیشی نیە، ئەمەش بە ناشکرا لەو دەردەکەوتیت کە هەرکاتێک بۆ خوێان دەربارەیی بابەتێک پایدکیان هەبوو ئەو بۆ سۆ و دوو پای بەرامبەرەکیان بە بیدعە ئەژمار دەکەن. وە لەوێش خراپتر لە زیاتر لە ملیارێک و سۆ سەد ملیۆن مۆسڵمان تەنھا خوێان بە شیاوی بەهەشت دەزانن کە پێژەیان لە چەند ملیۆنێک تێناپەریت، ئینجا وە ک باسمان کرد مەلایەکی سەلەفی لە گوێزاری ھۆنیادا دەڵێت: نۆمەتی

ئیسلاام بوته حەفتاوسێ فیرقە، ھەموویان دەچنە دۆزەخ، تەنھا ئێمە  
 سەلەفی نەبیت!! تەمەش پێک و پێک دەمان گێژیتەوێ بو سەر دەمی  
 کەنێسە لە ئەورپا، کاتێک پیاوانی کەنێسە بە ھەشتیان بە خەلکی  
 دەفروشت!! وە دوبارە ئەم بێر و بوچونەشیان پێچەوانە فەرمودەیی صحیح  
 و سەلەفی صالحە، وەک گووتمان پێغەمبەر ﷺ فەرموویەتی: منیش بە  
 کردەوێ خۆم ناچم بە ھەشت، پێشەوا عەمری کۆری خەتتاب رضی اللہ عنہ لە  
 سەرەمەرگدا فەرمووی: سەرم بچەنە سەر زەوی بەلکو خودای گەورە بە  
 زەلیلای بێ بینیت و بەزەیی پێدا بیتەو!! کەچی کاکێ سەلەفی زۆر لە  
 پێغەمبەر ﷺ و پێشەوا عەمر رضی اللہ عنہ لە خۆی دلتیارتە کە دەچیتە  
 بە ھەشت!!

جا خۆنەری بەرێز ئەوانەیی پابەرانی مەشتیک بوون لەو خەرمەنەیی کە  
 سەلەفیەکانی ئەمڕۆ تێیاندا لە پێرەوی سەلەفی صالح لایاندان، وە  
 چەندین و چەندین نمونەیی تریش لەبەر دەستدایە، بەلام لە ترسی  
 درێژبۆنەوێ ئەمان نوسین، ئەمانەش ھەموویان ئەوێ دەردەخەن کە  
 سەلەفیەت لەمڕۆدا تەنھا دروشم و کرداری لەگەڵدا نیە، بە ھیچ  
 شتێوەیە کیش خودای گەورە تەنھا دروشم وەرناگریت.

جیباسی یازدههم/ مدرج نیه هەرچی به‌لگه بیئیتتهوه

له‌سه‌ر حه‌ق بیئت، به‌لکو ئه‌و که‌سه له‌سه‌ر حه‌قه که

به‌لگه‌که‌ی له‌جیی خو‌یه‌تی!!

قورپانی پرۆز و فهرمووده‌کانی پیغه‌مبەر ﷺ به زمانی عه‌ره‌بی  
هاتون، زمانی عه‌ره‌بیش زمانیکی ده‌وله‌مهنده و ووشه‌کانی فره‌مانا و  
هاومانان ، له‌به‌ر ئه‌وه ده‌توانیئت یه‌ک نایه‌ت یان یه‌ک فهرمووده زیاتر  
له واتایه‌ک و حوکمیکی لیۆهر بگیریئت، وه جگه له‌مه‌ش به حوکمی  
ئه‌وه‌ی نیمه کوردین و قورپان و فهرمووده‌ش به زمانی عه‌ره‌بین “زۆرتک  
له موسلمانانی کورد به تایبه‌ت گه‌نجه‌کان واتای نایه‌ته‌کانی قورپان و  
فهرمووده نازانن، له‌به‌ر ئه‌وه نه‌گه‌ر که‌سی‌ک له‌خودا نه‌ترسیئت ده‌توانیئت  
نایه‌تیک یان فهرمووده‌یه‌ک بکاته به‌لگه بو ئه‌م نه‌خوینده‌وار و عاره‌بی  
نه‌زانانه که نه‌صله‌ن په‌یوه‌ندی به‌م بابه‌ته‌وه نه‌بیئت و قه‌ناعه‌تیشی  
پێبکات، له‌به‌ر ئه‌وه مدرج نیه هەر که‌سی‌ک به‌لگه‌ی هیئایه‌وه له‌سه‌ر  
حه‌ق بیئت، به‌لکو ئه‌و که‌سه له‌سه‌ر حه‌قه که به‌لگه‌که‌ی له‌جیگای



على عمىد هيتىزى

خويەتى، بۆ غونە: خەوارىچەكان<sup>(۱)</sup> بە بەلگەى قورپان پيشەوا على كورى  
ابى طاليبىيان رەزىيەللاھۇ ئەلەيھىس سەلام بە كافر دادەنا و خاتو عانىشەى دايكى  
تيماندارانىشيان ھەلەل کرد بوو بۆ ئەوہى بېيتە كەنيزەك و خويىنى برا  
موسلمانەكانى سوپاى موعاويەشيان ھەلەل کردبو، بەلام ابن عباس چۆ  
ناريان و بە بەلگەوہ جوابى بەلگەكانيانى دايەوہو گومانەكانى لابردن،  
بە ھۆى ئەمەشەوہ زورىك لە خەوارىچەكان خودا ھىدايەتى دان و  
گەراندەوہ بۆ ناو ريزى موسلمانە راستەكان ئەمەى خوارەوہش  
بەلگەكانيان و جوابى ابن عباس رەزىيەللاھۇ ئەلەيھىس سەلام بوو:

دواى شەھىد کردنى پيشەوا عثمان رەزىيەللاھۇ ئەلەيھىس سەلام پيشەوا على رەزىيەللاھۇ ئەلەيھىس سەلام  
ليۋنەيەكى پىك ھىتا بۆ ئەوہى تاوانبارە راستەقيەنەكان بەدۆزىنەوہ، وە  
پيشەوا على نامەيەكىشى بۆ موعاويە رەزىيەللاھۇ ئەلەيھىس سەلام نوسى لە نامەكەدا ناوى  
خوى بە (أمير المؤمنين) نہ نوسىبو، بەلکو بە على كورى أبوطالب  
نوسىبوى، ئەمەش بۆ ئەوہى يەك ريزى موسلمانان زياتر نەشىۋىت،

۱- تېبىنى: نىمە سەلەفيەكان بە خوارىچ و لە دىن دەرچو ئەژمار ناكەين، بەلکو بە موسلمانى  
لادەر بىدەجيان دەرزانين، وە ئەم ئىرنە بۆ ئەوہ دەھىنەنەوہ بۆ ئەوہى تۆى بەرپىز بزانيت كە  
خەوارىچەكان بەلگەشيان پېتەر، بەلام لەسەر ھەقىش ئەبرون.

بەلام خەوارەجەکان ھاتن و بە بەلگەوہ پێشەوا عەلیان کافر کرد و  
گووتیان:

۱- تۆ لیژنە یەکت پێکھێناوە بۆ دۆزینەوہی بکوژانی عەشمان، نێمەش  
بە لیژنە پازی نیین، بەلکو دەبێت قورپان حاکم بێت چونکە خودا  
دەفرموویت: ﴿إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ﴾ (الانعام: ۵۷) واتا: حوکم تەنھا بۆ خودایە،  
پێشەوا عەلیش رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ دەفرمووی: ناخر خو قورپان قەسە ناکات، بەلکو  
دەبێت ئەم لیژنە یە کار بە قورپان بکات، دەیانگووت: نەخێر تۆ بە  
حاکمیەتی قورپان پازی نیت.

۲- دەیانگووت: نێمە سوپای نیسلا مین، کەواتا بەرامبەرە کەمان  
کافرە - کە سوپای موعاویە بو- کەواتا: دەبێت نێمە کاتیک ئەوانان  
تیک شکاند مالتیان بۆ نێمە حەلال بێت و ژنەکانیشیان بکەین بە  
کەنیزە، ئەگەر موسلمانیش بۆ شەڕیان لەگەڵدا بکەین، ئەمە لە  
کاتیکدا لە ناو سوپای موعاویەدا خاترو عائیشیە دایکی  
نێماندارانیشی تێدا بوو رەسی اللہ عەنھا.

۳- ده‌یان‌گوت: کاتیک تو نام‌هت نویسه بو مو‌عاویه، نه‌تنویسه له نه‌میری باوه‌رداران‌هوه، که‌واتا: ده‌بیت تو یان نه‌میری باوه‌رداران بیت، یان نه‌میری کافران،

به‌لی به‌م سی به‌ل‌گه‌یه: پی‌شه‌وا عدلیان عزیزه‌ن به کافر دانا، وه خوین و مالی موسلمانانی سوپای مو‌عاویه‌شیان به حه‌لال زانی، وه فتوای نه‌وه‌شیان دا که دروسته خاتوو عایشه بیته که‌نیزه‌ک!! نعوذ بالله

به‌لام دواتر ابن عبباس رضی‌الله‌عنہ چو ناویان و یدک به‌یه‌ک وه‌لامی به‌ل‌گه‌کانی دانه‌وه و هه‌موو گومانه‌کانیشی بو موسلمانان په‌واندنه‌وه و فهرمووی: یدکه‌م/ ئیوه ده‌لین حوکم تنها بو خودایه ﴿إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ﴾ ۵۷. گووتیان: به‌لی، فهرمووی: ده خودای گه‌وره بو هه‌شت یدکی چاره‌که دره‌مه‌تیک حوکمی داوه به ناده‌میزاده‌کان و ده‌فهرموویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ﴾ (المائد: ۹۵) واتا: نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌رتان هی‌ناوه له کاتیکدا ئیوه له نی‌حرامدان نی‌چیر پاو مه‌که‌ن، جا هه‌ر که‌سیتک له نی‌حرامدا به‌ناره‌زو

نیچیری راو کرد ده‌بیت قوریانیه‌کی وه‌کو نه‌و نیچیره پیشکەش بکات، وه‌ ده‌بیت نه‌م حوکمه‌ش دوو که‌سی شاره‌زای دادپه‌روه‌ر له‌ خوتان بیده‌ن.

فهرمووی: جا سویندتان ده‌ده‌م به‌: خودای گه‌وره، نایا حوکم کردنی پیاوان له‌ که‌رویشک و هاوشیوه‌کانی له‌ نیچیره‌کان باش‌تره یان حوکم کردنیان له‌ خوینی موسلمانان و ریک‌خستنه‌وه‌یان؟! خو نیتوه ده‌زانن نه‌گەر خودای حەزی کردبایه بو‌خوی حوکمه‌کی یه‌کلا ده‌کرده‌وه‌و نه‌یده‌دایه ده‌ست پیاوان. گووتیان: به‌لکو حوکم کردن له‌ خوینی پیاوان و ریک‌خستنه‌وه‌ی موسلمانان باش‌تره،

ئینجا فهرمووی: وه‌ خودای گه‌وره بو‌ خوی بریاریداوه که کاتیک مالتیک کیشه‌ی تیکه‌وت" نه‌وه یه‌کێک له‌ خزمانی ژنه‌که و یه‌کی‌کیش له‌ خزمانی پیاوه‌که بینه حاکم و کیشه‌که‌یان چاره‌سه‌ر بکه‌ن، خودای گه‌وره ده‌رموویت: ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا﴾ النساء: ۳۵. واتا: نه‌گەر ترسان له‌وه‌ی نه‌گەر نیتوانی ژن و می‌رده‌که بشیویت و کیشه‌که‌یان چاره‌سه‌ر نه‌بیت، نه‌وه دادوه‌رێک له‌ خزمانی پیاوه‌که و دادوه‌رێک له‌

خزمانی ژنه‌که بنیژن، جا نه‌گهر نهم دوو دادوهره چاکسازی و ری‌کخستنیان بوویت، نه‌وه خودا پیکیان ده‌هینیتته‌وه. جا ابن عباس رضی الله عنه فهرمووی: سویندتان ده‌دهم به خودا نایا حوکم کردنی پیاوان له خوینی یه‌کتر و ری‌کخستنیه‌یان باشته یان حوکم کردن له داوینی ژنان و ژن و می‌ردا؟! گووتیان: به‌لکو له خوینی موسلمانان و ری‌کخستنیه‌یان.

فهرمووی: نایا له‌وه‌دا وه‌لامتان وه‌رگرت گووتیان: به‌لی.

پاشان فهرمووی: به نیسبهت نه‌وه‌ی که ده‌لین: نیمه که‌شه‌ریان له‌گه‌لدا بکه‌مین ده‌بیت مالّ و سامانیان به تالان بگرین و ژنه‌کانیشیان بکه‌مین به که‌نیزه‌ک، نایا نیّوه نه‌تان زانیوه که له ناو سوپای به‌رامبه‌ردا خاتوو عانیشه‌ی تیدایه که دایکی باوه‌پدارانه، جا نایا نیّوه ناماده‌ن دایکتان عانیشه رضی الله عنها به که‌نیزه‌ک بوّ خوتان حه‌لال بکه‌ن؟ جا نه‌گهر نیّوه وه‌کو نافره‌تانی تر نه‌و بوّ خوتان به حه‌لال بزائن نه‌وه کافر ده‌بن، وه نه‌گهر بشلّین دایکمان نیه نه‌وه دیسان کافر ده‌بن، چونکه خودای گه‌وره به دایکتانی ناو بردووه: ﴿النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ

أَلْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أَمْهَاتُهُمْ ﴿٦﴾ الْأَخْزَابُ: ۶. واتا: پیغه‌مبه‌ر ﷺ نزیک‌تره به باوه‌رداران له خودی خوین، وه‌خیزانه‌کانیشی دایکیانن. جا نیتوه له نیوان دوو گومرایدا هه‌لده‌سورین، نایا هیچ ریگایه‌کتان هه‌یه بو‌ته‌وه‌ی لی‌توه‌ی ده‌ریاز بن. ابن عه‌بباس رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ ده‌فه‌رموویت: پیم گروتن نایا له‌وه‌شدا وه‌لامتان وه‌رگرت، گووتیان: به‌لی.

ئینجا فه‌رمووی: به‌نسبت به‌لگه‌سی‌هه‌میش‌تانه‌وه، که‌پیشه‌وا عه‌لی ناوی خوئی به‌أمیر المؤمنین نه‌نوسیوه، نه‌وه ئیستا وه‌لامی نه‌ویش‌تان ده‌ده‌مه‌وه به‌شی‌وه‌یه‌ک پیتی رازی بن، نایا نیتوه نه‌تان بیستوه کاتیک له‌صلحی حوده‌ییبه پیغه‌مبه‌ری خودا ﷺ به‌پیشه‌وا عه‌لی رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُ فه‌رموو: بنوسه‌ئهم صلحه‌کرا له‌نیوان محمد پیغه‌مبه‌ری خودا ﷺ، کاتیک سوه‌یل نیردراوی کافره‌کان گووتی لی‌بور گووتی: (والله لو نعلم أنك رسول الله ما صددناك عن البيت، ولكن اكتب محمد بن عبد الله) واتا: سویتدبه‌خودا نه‌گهر ئیمه‌تومان به‌پیغه‌مبه‌ری خودا زانیبایه‌ی نه‌وه ری‌گریمان لی‌نه‌ده‌کردی له‌وه‌ی بی‌تته‌ناو به‌یتته‌وه، له‌به‌ر نه‌وه بنوسه‌محمدی کوپی عبدالله. جا پیشه‌وا عه‌لی نکولی کرد له‌وه‌ی (رسول الله) ره‌ش بکاته‌وه، به‌لام پیغه‌مبه‌ر ﷺ فه‌رمووی: (امح يا علي رسول الله،

علی ع‌مد‌ه‌یزتی

اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَلَيْ رَسُولُكَ، امْحُ يَا عَلِيُّ، وَاسْتَبْ هَذَا مَا صَالِحَ عَلَيْهِ مُحَمَّدٌ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ) واتا: ره‌شی بکه‌وه نه‌ی عدلی، خودایه بیتگرومان تو ده‌زانی که من پیغه‌مبه‌رم با نه‌وان نکولیشی لیبکه‌ن، له‌به‌ر نه‌وه ره‌شی بکه‌وه و بنوسه محمدی کوری عبدالله.

ده سویتند به‌ خودا پیغه‌مبه‌ر ﷺ له عدلی باشت‌ر بوو، نه‌و ناوی خو‌ی سرپه‌وه و به‌ سرپنه‌وه‌ی ناوه‌که‌شی له پیغه‌مبه‌رایه‌تی نه‌خرا، ئی‌وه چون ته‌نها به‌وه‌ی پیشه‌وا علی رَضِیَ اللهُ عَنْهُ ناوی خو‌ی سرپه‌وته‌وه ئی‌وه به‌ نه‌میری موسلمانانی نازانن؟! نایا له‌مه‌شیاندا قه‌ناعه‌تتان کرد و وه‌لامتان وه‌رگرت‌ه‌وه؟ گ‌ووتیان به‌لئ، جا به‌ه‌وی ته‌م ر‌ونکردنه‌وه‌یده‌وه خودای گ‌ه‌وره هیدایه‌تی دوو هه‌زار نه‌فه‌ری داو گ‌ه‌رانه‌وه ر‌یزی موسلمانان، نه‌وانی تریش له شه‌ردا کوژران و به‌ هیلاک چ‌وون. انسانی گ‌ی‌راریه‌ته‌وه. خصائص امیر المؤمنین علی بن ابی طالب : ۲۰۰

جا خو‌ینه‌ری به‌ر‌یز خه‌وارچه‌کان بو به‌ کافردانانی پیشه‌وا علی رَضِیَ اللهُ عَنْهُ و حه‌للان کردنی مال و خو‌ینی موسلمانان به‌ حه‌للان زانینی خات‌وو عاتیشه‌ رمی الله عنها بو که‌نیزه‌کی به‌لگه‌شیان دینایه‌وه، به‌لام به‌لگه‌کانیان له جینگای خو‌ی نه‌بوو، له‌م ر‌وژگاره‌شدا برا سه‌له‌فیه‌کان زور جار به‌لگه

دیننەو بەلام بەلگەکانیان لە جینگای خویدا نیە، ئیمە لیژەدا چەند  
نۆنەیکە باس دەکەین:

۱- بەلگە دیننەو بەلام بەلگە غەیبی خۆتەندنی زیکری دواى نوێژەکان بە  
دەنگی بەرز بە ئایەتی: ﴿وَادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ  
الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ (الأعراف: ۲۰۵)  
دەلێن ئەو ئایەتە بەلگەیکە کە ناییت دواى نوێژە فەرەزەکان تەسبیحات بە  
دەنگ بکریت چونکە خودای گەورە دەفرموویت: لەبەر خۆتەو و بە بێ  
دەنگی زیکرەکان بچۆنە!! بەلام کاتێک لە ئایەتەکە ورد دەبیستەو بۆت  
دەردەکەویت کە بەبەلگە ھێنانەوێ ئەم ئایەتە ھەلخەلەتاندنی  
موسلمانانە، چونکە ئەم ئایەتە باسی زیکری دواى نوێژە فەرەزەکان  
ناکات "بەلکو باسی زیکرەکانی بەیانیان و ئیواران دەکات: ﴿بِالْغُدُوِّ  
وَالْآصَالِ﴾ ھەتا ئەو قسەی ابن عثیمینیشە. (بەروانە مەجموع فتاوی و رسائل ابن  
عثیمین: ۱۳ / ۳۶۸۳۶۹)

۲- بەلگە دیننەو بەلام بەلگە ھەرامی مەولود بە فرموودەى پێغەمبەر ﷺ  
کە فرموویەتی: (لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطَرَتِ الثَّوَارَى ابْنِ مَرْيَمَ ، فَإِنَّمَا



أَلَا عِبْدُ ، فَقُولُوا: عِبْدُهُ وَرَسُولُهُ) (بوخارى گىرايدەتە) واتا: بەرزىم مەكەنەو  
 بە شىۋەيەك كە گاۋرەكان عىساي كۆرى مەپىەميان بەرز كىرەو. جا  
 سەلەفەيەكان دەلىن: ئەو فەرمۇدە بەلگەيە بۆ ئەوئى كە مەولود كىردن و  
 باقى يادەكانى تىرى تايىبەت بە پىغەمبەر ﷺ قەدەغەيە، چونكە ئەو خۆ  
 شويەاندە بە گاۋران و بەرز كىرەوئى پىغەمبەر ﷺ بۆ سەروى ناستى  
 خۆى، بەلام كاتىك لە فەرمۇدە كە ورد دەبىتەو دەبىنيت دىسان ئەم  
 فەرمۇدە بۆ ئەو نايىت بىكەي بەلگە بۆ ئەم بابەتە، چونكە  
 پىغەمبەر ﷺ لە كوتايى فەرمۇدە كە دا دەفەرمۇئىت: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ،  
 فَقُولُوا: عِبْدُهُ وَرَسُولُهُ) واتا: من بەندەيەكم ، ئىۋەش پىم بلىن بەندە و  
 نىردراوى خودا، جا لىرەدا پىغەمبەر ﷺ نافەرمۇئىت: مەولودى مەكەن  
 يان لە هېچ بوئەيەكدا يادىم مەكەنەو، بەلكو دەفەرمۇئىت: ھەروەك  
 چۆن گاۋرەكان دەيانگوت: عىسا خودايە و كۆرى خودايە “ ئىۋە مەم  
 گەيەننە ئەو ناستە، جا گەيەندە ئەو ناستەي پىغەمبەر ﷺ چ لە  
 مەلوددا بىت وە چ لە ھەر كاتىكى تردا بىت ھەر ھەرەمە و پەيۋەست  
 نىە تەنھا بە مەولود و يادەكانى ترەو.

۳- به‌لگه دیننه‌وه بۆ نه‌چونی فاتحه بۆ مردوو به‌ نایه‌تی: ﴿وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾ (النجم: ۳۹) ده‌لین: خودا فهرموویه‌تی: مروؤ چاکه‌ی هیچ که‌سیکی بۆ ناچیت تنه‌ها هی خوی نه‌بیت، که‌واتا فاتحه‌شی بۆ مردو ناچیت، به‌لام کاتیک له‌م نایه‌ته ورد ده‌بیته‌وه بۆت ده‌رده‌که‌ویت که‌ نهم نایه‌ته باسی نه‌وه ناکات داخوا کرده‌وی خه‌لکی تر و فاتحه بۆ مردو ده‌چیت یان نا، به‌لکو ده‌فهرموویت: مروؤ تنه‌ها خاوه‌نی کرده‌وه‌کانی خویه‌تی، وه تنه‌ها خوشی ده‌توانیت ره‌فتاری تیدا بکات، نهمه‌ش ته‌فسیرو رای ابن ته‌یییه که‌ ده‌فهرموویت: خودا نه‌یفه‌رموه که: (إِنَّ الْإِنْسَانَ لَا يُتَّقِعُ إِلَّا بِسَعَى نَفْسِهِ) واتا: مروؤ تنه‌ها هه‌ون وکوششی خوی سودی پیده‌گه‌یه‌نیت، به‌لکو فهرموویه‌تی: ﴿وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾ واتا: مروؤ تنه‌ها خاوه‌نی کوششی خویه‌تی و ناتوانیت ره‌فتار له‌ کوششی خه‌لکی تردا بکات، وه خه‌لکانی تریش به‌ ههمان شیوه خاوه‌نی کوششی خویانن و مافی ره‌فتار کردنیان تیدا هه‌یه، جا نه‌گه‌ر که‌سیک به‌ هه‌زی خوی به‌شیک له‌ کوششه‌که‌ی خوی بکاته دیاری بۆ مردوویه‌ک پیی ده‌گات، چونکه ره‌فتاری له‌ کرده‌وی خویدا کردوه و ره‌فتاره‌که‌شی دروسته. (عمرع فتاری لابن تیمه: ۳۶۷/۲۴)

جا نه‌مانه دیسان مشتییکن له خهرمانیڤک، که تیایدا سه‌له‌فیه‌کانی  
 نهم سه‌رده‌مه به‌لگه دینه‌وه له قورپان و سوننه‌ت، به‌لام کاتیڤک لیتی  
 ورد ده‌بیته‌وه بو‌ت ده‌رده‌که‌ویته، که نهم به‌لگه هیچ په‌یوه‌ندیه‌کی به‌م  
 بابه‌ته‌وه نیه، به‌لام به‌ داخوه گه‌نجی کورد ناتوانیت نهم ورده‌کاریه  
 بکات، له‌بهر نه‌وه که گویتی له به‌لگه‌کانیان بوو وا ده‌زانیت که تنها  
 نه‌وان راستن و له‌سهر حه‌قن، چونکه به‌لگه‌یان پییه، نازانیت که نهم  
 به‌لگانه زو‌ریکیان بو‌ نهم بابه‌ته نابن، ده‌گیرنه‌وه: له گوندی‌کدا مام  
 سه‌یدیڤک<sup>(۱)</sup> هه‌بوو خه‌لکی به‌ پیاوی چاکی تیده‌گه‌یشتن، له‌بهر نه‌وه  
 سالانه زه‌کات و سه‌رفه‌یان پیده‌دا، پاش ماوه‌یه‌ک مه‌لایه‌ک چو‌ نهم  
 گونده، کاتیڤک وه‌ختی زه‌کات و سه‌رفه‌ هات، مه‌لایه‌که له ووتاردا  
 گووتی: چهند به‌شیڤک له خه‌لکی هه‌ن زه‌کاتیان پیناشیت به‌کیڤک له‌وانه  
 سه‌یده‌کانن، چونکه نه‌وان له بنه‌ماله‌ی پیغه‌مبه‌رن<sup>(۲)</sup>، بنه‌ماله‌ی  
 پیغه‌مبه‌ریش زه‌کاتیان پیناشیت، دوا‌ی نه‌وه مام حاجیه‌ک چو بو‌ لای

---

۱- زو‌ر پزیزو خوتشمویستی تایبهم بو‌ سه‌یده به‌پزیه‌کان هه‌یه، چونکه زو‌رینه‌ی هه‌ره زو‌ریان  
 که‌سانی چاک و باشن، به‌لام نهم نمونه‌ تنه‌هابو‌ پون کردنه‌ویه، وه هه‌مرو بنه‌ماله‌یه‌کیش که‌سی  
 خراپی هه‌ر تیدا ده‌ییت. له‌بهر نه‌وه به‌ گه‌وره‌یی خوتان مبه‌رن.

مالی مام سدید و گووتی: مام سدید به خوا من بریارم دابوو  
 نه‌مسالیش هه‌موو زه‌کات و سهرقتره‌که بدهم به جه‌نابت، به‌لام ماموستا  
 له ووتاردا گووتی: له‌بهر نه‌وه‌ی ئیوه سدیدن و له بنه‌ماله‌ی پیغه‌مبه‌رن  
 زه‌کاتتان پیناشیت، مام سدید گووتی: چون نه‌م مه‌لایه وایگووتوو،  
 دیاره نه‌م مه‌لایه هیچ نازانیت، نه‌گه‌رنا خودای گه‌وره له قورنانی  
 پیروژدا ده‌فرموویت: (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) نه‌م ئایه‌ته‌ش به‌لگه‌یه له‌سهر  
 نه‌وه‌ی که زه‌کات به‌ سدیدان ده‌شیت، مام حاجیش فه‌قیره که نازانیت  
 واتای (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) چیه، گووتی: به‌ قوریانت ده‌م مام سدید ئیستا  
 دلم قه‌ناعه‌تی کرد ئیستا ده‌چم زه‌کاته‌که‌ت بو دینم!! جا (قُلْ هُوَ اللَّهُ  
 أَحَدٌ) له کوی و زه‌کات له کوی، به‌لام چونکه نه‌یده‌زانی بروای پیکرد.

جا به‌پاستی وه‌ک گووتمان له‌م پوژگاره‌شدا زور جار برا سه‌له‌فیه‌کان  
 به‌لگه دیننه‌وه بو هه‌رامی و نادرستی کرده‌وه‌یه‌ک که هیچ  
 په‌یوه‌ندی‌کی به‌م بابه‌ته‌وه نیه، نه‌مه‌شیان دیسان بی‌دعه‌یه، چونکه هیچ  
 کاتیک سه‌له‌فی صالح به‌م شیوه‌یه و به به‌لگه نادرست خه‌لکیان نه  
 خه‌له‌تان‌دوو.



جیباسی دوازه‌دهم/چهند فەرمووده‌یه‌ک که باسی صیفات

سه‌له‌فیه‌کانی ئەم سەردەمە دەکات:

پێغه‌مبەری خودا ﷺ له چەند فەرمووده‌یه‌کدا باسی نیشانه‌ی چەند که‌سانێک دەکات که له ناو ئوممه‌ته‌که‌ی پەیدا دەبن، کاتی‌ک ئەم فەرموودانه به‌راورد ده‌کە‌ی له‌گە‌ڵ بیرو بو‌ چون هە‌لسو که‌وتی سه‌له‌فیه‌کانی ئەم‌پ‌رۆ هە‌مان ئەو نیشانه‌یان تێدا‌یه که پێغه‌مبەری خودا ﷺ ناما‌ژه‌ی پێ‌کردوون، له‌و فەرموودانه:

۱- پێشه‌وا علی کۆری ابی طالب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ده‌فەرموو‌یت: گو‌یم له پێغه‌مبەری خودا ﷺ بوو ده‌یفەرموو: (سَيَخْرُجُ قَوْمٌ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَحْدَاثُ الْأَسْنَانِ سَفَهَاءُ الْأَحْلَامِ، يَقُولُونَ مِنْ خَيْرِ قَوْلِ الْبَرِيَّةِ لَا يُجَاوِزُ لِمَالِهِمْ حَنَاجِرُهُمْ، يَمُرُّونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمُرُّ السَّهْمُ مِنَ الرُّومَةِ) (بوخاری و مسلم گێ‌پ‌رایانه‌وه‌) و‌اتا: له کۆتایی زه‌مان دا خه‌لکانی‌ک دینه‌ ده‌ره‌وه، که تازه پێ‌ده‌گە‌ن، وه‌ خه‌ون خه‌یالی گێ‌لانه‌یان هه‌یه، کاتی‌ک قسه‌ ده‌که‌ن ئە‌وه به‌ باشترین قسه‌کانی بونه‌وه‌ر قسه‌ده‌که‌ن که

فهرمووده کانی پیغمه مبهرن ﷺ، جا نهوانه باوهر له گهردنیان ناچیتته خوار، وه له راسته پتی دین لا دهدهن و دهرده چن ههروه کو چون تیر له کهوانه کهی دهرده چیت.

۲- وه ههر پیشهوا علی کوری ابی طالب ﷺ دهفهرموویت: گویم له پیغمه مبهری خودا ﷺ بوو دهیغه رهموو: (يُخْرِجُ قَوْمٌ مِنْ أُمَّتِي يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ لَيْسَ قِرَاءَتُكُمْ إِلَى قِرَاءَتِهِمْ بِشَيْءٍ وَلَا صَلَاحُكُمْ إِلَى صَلَاحِهِمْ بِشَيْءٍ وَلَا صِيَامُكُمْ إِلَى صِيَامِهِمْ بِشَيْءٍ، يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ يَحْسَبُونَ أَنَّهُ لَهُمْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ لَا تُجَاوِزُ صَلَاحُهُمْ تَرَاثِيَهُمْ. يَمُرُّونَ مِنَ الْإِسْلَامِ كَمَا يَمُرُّ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَةِ) (مسلم گهراویه تهوه) واتا: له نوممه ته کهم خه لکانیک دهرده چن قوربان دهخوینن" به شیوهیه که قوربان خویندنی نیوه له چاو هی نهوان هیچ نیه، نویت ده کهن" به شیوهیه که نویت نیوه له چاو هی نهوان هیچ نیه، به روژو ده بن" به شیوهیه که روژو نیوه له چاو هی نهوان هیچ نیه، وه قوربان دهخوینن و به بهلگی دیننه وه وادهزانن له سودی نهوانه نازانن که قوربان له دژیانه، جا نویته کانیان له قورگیان

ناچیتته خوار، وه نهوانه له شاپیی نیسلام دهردهچن ههروه کو چون تیر له کهوان دهردهچیت

۳- سههلی کوپی حنیف رضی الله عنه پیغه مبهیری خوداوه ﷺ بۆمان دهگیریتتهوه که فهرموویتهی: (يَعْبُدُ قَوْمٌ مِنْ قِبَلِ الْمَشْرِقِ مُحَلَقَةً رُؤُوسُهُمْ) (مسلم کتیراویتهوه) واتا: له لای پوژهه لاتی مه دینهوه کومدلیک له ریگای راست لادههه و گومرا دهبن، نیشانه یان نهوهیه که سهری ده تاشن!

۴- ابن عمر رضی الله عنه له پیغه مبهیری خوداوه ﷺ بۆمان دهگیریتتهوه که فهرموویتهی: (يَنْشَأُ كَثَا يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ لَا يُجَاوِزُ كَرَاهِيَهُمْ ، كُلَّمَا خَرَجَ قَرْنٌ قُطِعَ ، قَالَ ابْنُ عُمَرَ رضی الله عنه : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ : كُلَّمَا خَرَجَ قَرْنٌ قُطِعَ ، أَكْثَرَ مِنْ عِشْرِينَ مَرَّةً ، حَتَّى يَخْرُجَ فِي عِرَاضِهِمُ الدُّجَالُ) (ابن ماجه کتیراویتهوه) واتا: خه لکانتیک پهیدا دهبن، قورن ان دهوینن له گهردنیان تیناپه ریت، جا هه چینیکیان دهردهچیت ده بریندریتتهوه، ابن عمر رضی الله عنه ده فهرموویت: پیغه مبهیر ﷺ زیاتر له

بیست جار نه‌وهی فەرموو، پاشان فەرمووی: له‌ مه‌یدانی نه‌واند ده‌جبال ده‌رده‌چیٲ.

۵- پیغه‌مبەری خودا ﷺ ده‌ستکه‌وتی جه‌نگی دابه‌ش ده‌کرد، پیاوێک که‌ پێیان ده‌گووت: ذوالخویصرة گووتی: (یا رسول الله اعذل) واتا: نه‌ی پیغه‌مبەری خودا دادپه‌روه‌یه‌ له‌ دابه‌ش کردنیدا، پیغه‌مبەری ﷺ فەرمووی: (وَمَلِكٌ لَّمَنْ يَعْذِلُ إِذَا لَمْ أَعْذِلْ لَقَدْ خِبتَ وَخَسِرْتَ إِنْ لَمْ أَكُنْ أَعْذِلْ) واتا: تیا بجیت، نه‌گەر من دادپه‌روه‌ر نه‌بم کێ داد په‌روه‌ره‌؟ به‌ راستی خه‌ساره‌ت مه‌ند و مایه‌ پوچی نه‌گەر من دادپه‌روه‌ر نه‌بم، پێشه‌وا عمر رضی‌الله‌عنہ هه‌ستاو فەرمووی: پێگام بده‌ نه‌ی پیغه‌مبەری خودا ﷺ با له‌ ملی بده‌م و بیکوژم، پیغه‌مبەری ﷺ پێگای نه‌داو فەرمووی: (إِنْ مِنْ هَؤُلَاءِ هَذَا - أَوْ فِي عَقْبِ هَذَا - قَوْمًا يَقْرَءُونَ الْقُرْآنَ لَا يُجَاوِزُ حَنَاجِرَهُمْ يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ مُرُوقَ السَّهْمِ مِنَ الرَّمِيَةِ يَقْتُلُونَ أَهْلَ الْإِسْلَامِ وَيَذْعُونَ أَهْلَ الْأَوْتَانِ " لَئِنْ أَدْرَكْتَهُمْ لَأَقْتُلَنَّاهُمْ قُلْ عَادِي (بوخاری و مسلم گێڕاویانه‌ته‌وه‌) واتا: له‌ پشتی نه‌مه‌ خه‌لکانێک په‌یدا ده‌بن، قورئان ده‌خوێنن به‌لام له‌ گه‌ردنیا ناچێته‌ خوار، له‌ راسته‌ پێی دین ده‌رده‌چن هه‌روه‌کو چۆن تیر له‌ که‌وان ده‌رده‌چیٲ، وه‌ شه‌ری موسلمانان



دەكەن و واز لە بت پەرستان و كافران دێنن، جا ئەگەر من بگەمە  
سەردەمى ئەوان ئەو شەپیان لەگەڵ دەگەم و دەیانکوژم وەكو كوشتنى  
گەلى عاد.

جا ئەگەر سەیری ئەم فەرموودانە بکەین دەبینین پێغەمبەرى  
خودا ﷺ باسى خەلکانىكى کردووە لە ئومەتەكەى كە لە کوتایى  
زەماندا دەرەچن، وە باسى چەند نیشانەيەكیشى کردوون بۆ ئەو  
موسلمانان بیان ناسنەو، ئێمە لێرەدا ئەم نیشانانە باس دەکەین و  
بەراورریان دەکەین لەگەڵ سەلەفەيەکانى ئەم پەرژگەرە:

نیشانە و صیفەتى يەكەم/ لە کوتایى زەمان دەرەچن: بەللى ئیستا  
زۆرێك لە نیشانەکانى کوتایى زەمان هاتوون، بە شێوەيەك نیشانە  
بچوکهكان ئەوەندەیان نەماوە هەموویان بێن.

نیشانە و صیفەتى دووەم/ خەلکانىكى گەنج و تازە پێگەيشتوون:  
(أحداث الأسنان) بەللى زۆرینەى ئەوانەى شوێنكەوتەى سەلەفەيەکانى  
ئەمڕۆن لە چینی گەنجانن.

نیشانە و صیفەتى سێهەم/ کاتێك قسە دەکەن بە نایەتەكان قورپان  
و فەرموودەکانى پێغەمبەر ﷺ قسەدەکەن: (يقولون من غير قول

الهری، به‌لّی سه‌له‌فیه‌کانی نه‌مپۆ هەر قسه‌یه‌ک بکه‌ی داوای به‌لگه‌ی  
 قورپان و سوننه‌ت لی‌ده‌که‌ن و پشتیان کردوته به‌لگه‌کانی تری شرع.  
 نیشانه‌و صیفه‌تی چواره‌م/ زۆر گرنگی به‌ چۆتیه‌تی قورپان خویندن و  
 نوێژ کردن پۆژو گرتن ده‌ده‌ن، به‌ شیوه‌یه‌ک کاتیک قورپان ده‌خوینن یان  
 نوێژ ده‌که‌ن یان به‌پۆژو ده‌بن “ نه‌وه قورپان خویندن و نوێژ کردن پۆژو  
 کرتی خۆت له‌به‌ر چاو ده‌که‌ویت: (مُخْرَجُ قَوْمٍ مِنْ أُمَمٍ يَفْرَعُونَ الْقُرْآنَ  
 لَيْسَ قِرَاءَتُكُمْ إِلَيَّ قِرَاءَتُهُمْ بَشِيءٌ وَلَا صَلَاتُكُمْ إِلَيَّ صَلَاتُهُمْ بَشِيءٌ وَلَا  
 صِيَامُكُمْ إِلَيَّ صِيَامُهُمْ بَشِيءٌ) به‌لّی سه‌له‌فیه‌کانی نه‌مپۆ ناوه‌ان و  
 نه‌مه‌ش شتیکی بینراوه‌.

نیشانه‌و صیفه‌تی پینجه‌م/ له‌ پۆژ هه‌لاتی مه‌دینه ده‌رده‌چن و  
 نیشانه‌شیان نه‌وه‌یه سه‌ریان ده‌تاشن، جیگای ناماژه‌یه پیشه‌وای  
 سه‌له‌فیه‌کان محمدی کورپی عبدالوهاب سه‌ره‌تا له‌ مه‌دینه ده‌خویندن، به‌لام  
 دوای نه‌وه‌ی بیرو بو‌ چونه‌ بیدعه‌ و هه‌له‌کانی خۆی ده‌رخست، له‌ لایه‌ن  
 ماموستا‌کانی خۆی و شیخ سه‌لمانی براهیه‌وه په‌ددیان دایه‌وه و کتیبیان  
 له‌سه‌ر نوی، پاشان ته‌ویش به‌ ناچاری به‌ره‌وه پۆژ هه‌لاتی مه‌دینه  
 پویشت(چهند گرێک له‌گورزاری نی‌سلام: ۳۳) وه‌ نی‌ستاش به‌ ناشکرا هه‌موو

که‌سیکی بینا ده‌بینیت که سه‌له‌فیه‌کانی نه‌مرو زۆرینه‌یان سه‌ریان  
ده‌تاشن!!

نیشانه‌و صیفه‌تی شه‌شم/ ناوه‌ ناوه‌ ده‌ر ده‌که‌ون به‌لام له‌ لایه‌ن  
موسلمانان راسته‌قیه‌ن‌کانه‌وه به‌ره‌ه‌لستیان ده‌دریته‌وه و کوتاییان  
پیده‌هیتزیت: (كُلُّمَا غَرَجَ قَرْنٌ قُطِعَ) ، هه‌ر که‌سیک شاره‌زایی میژووی  
هه‌بیت ده‌زانیت که سه‌له‌فیه‌کان سه‌ره‌تا له‌ سه‌رده‌می محمدی کوپی  
عبدالوهاب په‌یدا بوون و موسلمانانی مه‌که‌و خه‌لافه‌تی عوسمانیان  
به‌کافر دانا، پاشان ماوه‌یه‌ک ونبونه‌وه دواتر له‌ سه‌رده‌می سه‌ر و به‌ندی  
جه‌نگی جیهانی یه‌که‌م سه‌ریان هه‌لدایه‌وه‌و ده‌ستیکی بالاییان هه‌بوو له  
پوخاندنی خه‌لافه‌تی موسلمانان، پاشان ماوه‌یه‌کی تر کپ بونه‌وه، دیسان  
له‌ دوا‌ی سالی ۱۹۹۱وه به‌راپه‌رایه‌تی ره‌بیع مه‌دخه‌لی له‌ که‌ه‌یه‌ته‌وه  
سه‌ریان هه‌لدایه‌وه‌(سایتی ویکی‌پدیا، تیار مدخلی) و ده‌ستیکی بالاییان هه‌یه‌ له  
تیکدانی یه‌ک پیزی موسلمانان. به‌لام من موسلمانان دلتیا ده‌که‌مه‌وه  
که‌ دیسان کپ ده‌بنه‌وه، چونکه‌ نه‌مه‌ پیغه‌مبه‌ر ﷺ هه‌والی ده‌ریاره  
داوه‌: (كُلُّمَا غَرَجَ قَرْنٌ قُطِعَ).

نەشانە ۋە سەلەفەتتىكى جەھەتتەم/شەرى مۇسۇلمانان دەكەن ۋە ۋاز لە كافر ۋە  
 بىت پەرستان دىنن: (يَقْتُلُونَ أَهْلَ الْإِسْلَامِ وَيَذْعُونَ أَهْلَ الْأَوْتَانِ) بەللى  
 لەم پۈۋگەرەدا سەلەفەكەن ئەم نەشانە ۋە سەلەفەتەيان لە ھەمۇو  
 نەشانەكانى تە زىاتەر تەدا ديارەو ئاشكرايە، بە شىۋەيەك لە ھەر  
 شەيئەكى ئەم دوونىايە سەلەفى لىبىت ئەو شەرىيان شەرى مۇسۇلمانانە  
 ۋە پەشتەشان كەردەتە بىباۋەر ۋە بىدەنان، بۆ نمۇنە: كاتىك خەللى  
 مۇسۇلمانى مەسر لە دژى ھەسنى مەباركى ئەلمانى شەرىشان كەرد،  
 سەلەفەكەن پەشتى ھەسنى مەباركىان گەرت ۋە دژى شەرىشى خەللى  
 مۇسۇلمانى مەسر ۋە ستانەو، بە شىۋەيەك لە كەردەستانەو ھەتۋا  
 مەتەدى ۋە مەنەرىفى ھەردوۋ زاناي بەرپەز دەكتۇر يۇسەف قەزەۋاۋى ۋە شەيخ  
 ئەمەد ھەسانيان كەرد، ۋە شەرى مۇسۇلمانانى مەسرەيان بە دەرچەن لە  
 گەزەپەللى ۋەلى ئەمەر ئەزەمەر كەرد، بەلام كاتىك ھەو كەشەكە پەچەۋانە  
 بۇيەو ۋە ئەلمانەكانى مەسر ئىنەلابەيان كەرد دژى دەسەلاتى شەرى ۋە  
 قانۇنى دەكتۇر ئەمەد مۇرسى، ئەو سەلەفەكەن مەسر بە رەبەرايەتتى  
 ھەزىزى نۇرى سەلەفى پەشتەشانى ئىنەلابەكەيان كەرد، ۋە ۋەلى ئەمەرى  
 سەلەفەكەن ئال سەۋدى شەي سەۋدىيە سەد ۋە پەنجا مىليۇن دۇلارى

وەك شاباش و دەستخۆشانه بۆ پڕوێشانی دەوڵەتی مۆرسى دا بە حیزبى نۆرى سەلفەف!! (پروانه: دووباره بۆنەمۆى مێژوو: ٢٦) وە ئیستاشى لەگەڵدا بێت وەلى ئەمەرى سەلفەفەكان شای سعودیە ناوە ناوە بە ملیۆنەها و ملیارەها دۆلار یارمەتی دارایی بۆ ئیستابڵبچەکانى میصر دەنێرت، وە جینگای ناماژەشە ئەم سەلفەفیانە لە سەردەمى حوسنى ناموبارەکیشتا بۆ دژایەتی إخوان و مۆسڵمانەکانى تری میصر لە لایەن ناموبارەکەو بەکار دەهاتن(پروانه: دووباره بۆنەمۆى مێژوو: ٢٦)، وە دیسان جینگای باسە کە سەلفەفەکان لە جەنگى جیهانى یەكەمدا بە سەرکردایەتی ابن سعود چونە پال بەدریتانیەکان و دەستیکی بالایان هەبوو لە پەرت کردنى یەك پیزی مۆسڵمانان و پڕوێشانی خەلافەتی ئیسلامى(پروانه: تەوژمى فکرى سیاسى دەهەبى: ١٨٣ و ١٩٠) وە لە کوردستانی خۆشان سەلفەفەکان بە شێوەیەکی ناشکرا شەریان شەپى مۆسڵمانانە، جا ئەم شەپەشیان لە نوسین و کتیب و کەنالهکانیانەو پراگەیانده بەرامبەر حیزبە ئیسلامیەکان و شۆتیکەوتوانی چوار مەزەهەکە و ئەهلى تەصوف، کە مۆسڵمانانى کوردستانیش لەم حیزب و مەزەهەب و طەریقەتانەدا پەنگدەدەنەو. لە بەرامبەریشدا بۆ دەزمانى چا و ئیشەش باسى حیزبە

عەلماىيەكان ناكەن، وە كاتىك باسىشىيان دەكەن بوّ ئەوہ باسىيان دەكەن  
كە خەلك ھان بەدن شوئىنيان بىكەوئىت، چونكە بە خەلكى دەلئىن: ئەوانە  
وہلى ئەمرى شەرعى مۇسلمانان!!

﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ﴾



## کوئایی

اللهم لك الحمد حتى ترضى، و لك الحمد إذا رضيت، و لك الحمد بعد الرضى، و صلّ و سلّم على حبیبك المصطفى، و على آله و أصحابه و من والاه.

له کوئایی ئەم نوسینەدا دەلێم ئەی خودای پەرورەدگار ئەوەی لەسەر شانی من بوو پام گەیاند، جا هیدایەتیش لە دەست تۆدایە، وە ئەگەر تاکە کەسێک بە هۆی ئەم نوسینەوە هیدایەت وەرگیریت و واز لە غەیبەت و کێشە نەووە و بە موشریک دانان و بیدعیەچی دانانی موسلمانان بێنیت ئەوە بۆ من بەسە، چونکە پێغەمبەرە پێژدارەکەت ﴿دەفەرموویت: (لأن يهدي الله بك رجلاً واحداً خيرٌ لك من الدنيا وما فيها)﴾ (بوخاری و مسلم گێڕاویەتووە) واتا: ئەگەر تەنھا تاکە کەسێک بەهۆی تۆوە پێنمونی وەرگیریت ئەوە بۆ تۆ لە دنیا و لەوەیش لە دنیا دا هەیە باشترە. وە من لێرەو دەلێم بایانی سەلەفی بزانی کە ئێوەش مرووفن، چون مروفەکانی تر شیای هەلەن ئێوەش شیای هەلەن، ئەگەر موسلمانانی تر بیدعه بکەن ئەوە ئێوەش پشکی شیرتان بەرکەوتوو لە بیدعهدا، جا لەگەڵ ئەوەشدا وەرن ناوی خودای لیبن و واز بێتن لە

بیدعه کانتان و چیتړ دوژمنایه تی موسلمانان و دوستایه تی بیدینان مه کهن، با همومومان دهست له ناو دهست و پشتیوان له خودا هډول بدهین نیسلام بیتینه وه سهر حوکم ، دواي نه وهی ان شاءالله نیسلام گه پرایه وه بو سهر حوکم نه و کات همومان بده کوه و به شاهیدی نه هلی ته رجیح داده نیشین و به لگه کاغان ده خینه ږوو، نه و کات ده ریده خهین ناخو کاغان له سهر حه قین، به لام با له نیستادا هموو توانایه کمان بخهینه کار بو گتپړانه وهی حوکمی نیسلام، پیغه مبهری خودا ﴿فَرَمُوْهُتِی: (اِنَّ الدِّیْنَ یُسْرٌ، وَلَنْ یَشَادَّ الدِّیْنَ اُحَدٌ اِلَّا غَلْبُهٗ، فَسُدُّوْا وَقَارِبُوْا)﴾ (بوخاری و مسلم گتپړایانه وه) و اتا: به راستی تم دینه ناسانه، نیټوهش توندي مه کهن، چونکه هر که سیك تم دینه به توندي بگریت به روهستی نایهت و دینه که به سهری ده که ویت، جا نیټوهش ناوهندگیر و میانړه و بن و لیک نریک بینه وه.

ده با نیتمهش همومومان لیک نریک بیینه وه و چیتړ پیلانی عه لمانیه کان له سهر خو مان جیبه جی نه کهین که ده لئین: (فرق تسود) نیسلام ته فرده که بکهن و بیکه نه گروپ گروپ و تا قم تا قم نه و کات قازانج ده کهن.  
و صل الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه اجمعین



ناوەرۆك

۳	پیشکەش کردن
۴	پیشەکی.....
۱۴	جیباسی یەكەم/ خودای گەورە جل جلاله ناوی ئەم ئومەتە— پیتقە مەبەری ﷺ نەبردوو بە ئومەتێکی سەلەفی: بەلکوو بەچەندین ناوی تر ناوی بردوو،.....
۱۸	جیباسی دووهم/ هیچ دەقیكمان لە سوننەتیش دا نیە بگەر موویت: سەلەفی بن!!.....
۲۳	جیباسی سێهەم/ لە سەردەمی سەلەفدا لە گەڵ ئەوێ داخوایش هەبوو "بەلام هیچ گروپ و گروھێك نەبوو بەناوی سەلەفی!! ..
۲۶	جیباسی چوارەم/خۆ ناوان بە (سەلەفی) بە شیوەیەکی پەها هەڵە
۲۸	جیباسی پێنجەم/ ناوی سەلەفی ناویکی دزراو!.....
۳۱	جیباسی شەشەم/ناو لەخۆ نان بە سەلەفی نەستۆ پاکی کردنی دەرونە
۳۶	جیباسی حەوتەم/ ئایا سەلەفیەکان مەزھەبیان هەیە یان بێ مەزھەبن؟.....
۴۰	جیباسی هەشتەم/ ئایا سەلەفیەکانی کوردستان حیزبن یان نا؟ ..
۴۵	جیباسی نۆیەم/ سەلەفیەت و عەلمانیەت.....



